

ARELCE

Merhaba AREL Ailesi,

Çocuklukla ilk gençlik çağları insan ömrünün ilkbaharıdır. Henüz yeni yeşermeye başlayan fidan gibi, hayata atılan ilk adımlar gibi heyecan verici ve umut doludur.

Biz de yeni ürünlerle oluşturduğumuz sayımızda genç şair ve yazarlarımızın satırlarını, ilk denemelerini ve heyecanını paylaşmak istedik. Her sayımızda olduğu gibi yeni yetenekleri keşfetmeyi ve sizlerle buluşturmayı amaçladık.

Özlem POLAT

Türkçe- Edebiyat Bölüm Başkanı

YAYIN KURULU

Özlem Polat : Türkçe-Edebiyat Bölüm Başkanı
Simten Ünlü : Fen Bilgisi Bölüm Başkanı
Melike Oktay : Sosyal Bilgiler Bölüm Başkanı
Elvan Yıldız : Yabancı Diller Koordinatörü
Serkan Yılmaz : Matematik Bölüm Başkanı

*Gelse de Rumeli elveda sırası
Yurdundan uzak atar mı yüreğim...*

ELVEDA RUMELİ

7 Şubat 2019 Perşembe

23.35

"Hava kurşun gibi ağır
Bağır, bağır, bağırıyorum
Koşun, kurşun eritmeye çağırıyo-
rum"
Köstekli saatimi yeleğimin iç ce-
binden çıkardım.

01.43

Bana bir ömür gibi gelen o kısacık zamanda yelkovanın tam 12'ye vurmasını izledim.

01.44

Oturduğum yerden ses çıkarmaya gayret ederek doğruldum. Tam olarak karşımızda Gajtan köyü duruyor.

01.45

Yanımda konuşlanmış olan ve ismini hep duyduğum İzmir'den gönüllü gelmiş Fethi'yle sessizce konuşmaya başladım. Yaklaşık 4 gündür aynı mevzilerdeyiz ve yiyecek istihkakımız yeterli olsa da can sıkıntımızı geçirmek için türlü meşgaleler arıyoruz. Fethi, dün geceki yağmurdan dolayı ıslanmış olan dal parçalarını alıp kabuklarını soymamız konusunda bir fikir attı. İstemsizce ona katıldım ve bu deli Türk'le birlikte dal soymaya başladım.

02.12

Fethi, harp koşullarına alışık bir adam. Elinde mavzeriyle, toprak üstünde rahatça uyuyabiliyordu. En son buraların serinliğinin, Trab-

lusgarp sığınağından iyi olduğunu söyledi, elindeki dalı yere bıraktı, sigarasından huşu ile son nefesini aldı ve uzun çizmeleri altında ezdi. Biraz uyuyacağını söyledi ve koca bedenini devirerek uykuya daldı.

02.20

Köstekli saatime bir daha baktım. Fethi uyuyalı sekiz dakika geçmiş. Aman Allah'ım! Ellerimin titremesini durduramıyorum. Sanırım harp ederek değil, heyecandan öleceğim.

02.22

Sakin olmam gerekiyor. İçimden kendimde kalabilmek için çeşitli şeyler mırıldanıyorum. Yıl kaç? 1912. İsmim ne? Ali. Nereliyim? Tiran. Kaç yaşımdayım? 19.

02.23

Bu soruların çok saçma olduğuna karar verip içimden sayı saymaya başlıyorum.

02.30

Ani ruhsal değişimler yaşıyorum. Bir anda çok gururlanıyor, bir anda çok hüznleniyorum. Bir anda Namık Kemal'in Vatan Şarkısı aklıma geliyor, gururlanıp cesaret doluyorum. Sonrasında ise geride bıraktığım ailem ve Alina.

02.31

Gözümün önünden Tiran'ın silüetleri geçiyor. Ethem Bey Cami, Saat Kulesi, Dajti ve Alina.

02.32

Upuzun, sapsarı saçları vardı. Üzerine geçirdiği ince kumaştan çiçekli entarisi ve beyaz işlemeli tülbenti ile çeşme başına su almaya gelirdi merkebiyle. İşte o vakit, tıpkı 4 gündür olduğu gibi, benim için zaman durur, insanlar durur sadece o olurdu.

02.35

Bir ayrılık türküsü ile birlikte sigara içiyorum.

02.40

Fethi'yi yavaşça uyandırdım ve uyumak istediğimi söyledim. Bu neredeyse yaşıttım olan genç, sata sordu. Söyledim. Doğruldu ve bir mareşal edasıyla bağdaş kurup istediğim kadar dinlenebileceğimi, bu kadar uykunun ona yeteceğini söyledi. Toprağı biraz eşeledikten sonra yatıyorum. Fethi biraz önce beni duymuş olacak ki kendi yüreğinden bir yanık türkü tutturdu.

02.50

Harp bittiği zaman ilk işimin güzel bir hamama gidip temiz kıyafetler edinmek olacağı konusunda kendime söz veriyorum.

02.51

Gözkapaklarım artık kapanıyor.

03.36

Fethi tarafından uyandırıldım. Gözcülerin Gajtan köyüne girerken gördüklerini söyledi. İrkilip silahıma sarıldım, mevzi aldım.

04.50

1 saatten fazladır olduğumuz yerde mevzi almış halde duruyorduk, ta ki Karadağlıların ateşine kadar. Gajtan köyü tarafından başlayacağını sandığımız düşman ateşi, pek beklenen gibi olmadı zira 4 bir tarafımız sarılmıştı.

04.55

Makineli tüfek atışı başladı. Fethi ile son kurşunumuza kadar Osmanlı için savaşıma yemin ettik. Az sonra köy dışına yönelen bir ikmal askerine doğru silahımı doğrulttum.

05.15

Cephe gerisi ve karargâh ile bağlantımız tamamen kesildi.

05.20

Fethi, sanki tavşan avlar gibi korkusuzca başını kaldırıp nişan alarak birer birer kefereyi indiriyordu. Onun yanında ise ben resmen bir korkak gibi kalıyordum.

05.21

Artık kendimi daha korkak göreceğim biri yok. Karadağlı keskin nişancının attığı Mosin-Nagant mermisi tam kafasından içeri girmişti. Biraz önce bütün harp yeteneklerini gösteren bu yiğit adam, şimdi bana donuk yeşil gözlerle bakıyordu.

05.22

Yeleğinin iç cebinden validesine ve zevcesine götürmek üzere söz verdiğim 2 mektubu aldım. Nam-luya bir mermi daha sürdürdüm.

06.02

Destek birlikler cephanemiz bitmeye başlarken yetişti. Düşman hattı yarılmaya başladı. Keferenin köyden kaçtığını görebiliyorum ve tüfeğimi doğrultuyorum.

06.48

Kefere köyden tamamen atıldı. Sanırım bugün başka saldırı olmaz.

06.52

Cephe gerisine gidip şehitlerimizi alma emri verildi. Gidip Fethi'yi omuzladım. Bedeninin yavaş yavaş şişmeye ve kokmaya başladığını hissediyordum.

07.08

Fethi'yi defnettim. Ellerimle. Bir gün acaba Alina'da beni böyle görececek mi diye düşündüm. Sanırım bunu bilemeyeceğim. Zira ensem-den sızan ince kana bakılırsa biraz önce duyduğum bir ısıklık sesi değildi.

4 Aralık 1912

İşkodra

OSMAN BERKE GİDEN

11 D

*İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından Düzenlenen
Yarışmada Okulumuzu Temsil Eden Şiir:*

FATİH'İN ARMAĞANI

Üzülür, hüzünlenirim, açılırım zamansız
Yedi tepeye çıkarım manzaram, tarifi imkânsız
Sarayburnu'm çok keyifli cıvı cıvı
Ben İstanbul'um yüküm herkesten ağır.

Minarelerim bir başkadır, heybetli ağır.
Galata Kule'm deniz feneri gibi cayır cayır
Sokaklarım dolup taşar insan selini andırır.
Kiminin duası kiminin ahı kalır faydasız

Fatih'in armağanıyım, Çelebi'nin kanadı
Bazen zengin olurum bazen fakir
Martılar uçuşur sahilimde, simitçim nerede?
Vapurum gelir her zamanki gülen yüzüyle

Şairlerim benim üstüme şiirler yazarlar ölesiye
Bilirler güzelim, muhteşem Kız Kulesi'yim
Şarkılar söylerler üstüme yanık yanık
Kime sorsan tarif eder beni, ben büyük İstanbul'um

FATMA NUR BAYDEMİR

11 B

DİLLİ DÜDÜK

Sabahın o güzel ve hafif esintisi, güneşle birlikte tüm insanları uyandırıyor. İki kıtayı birbirine bağlayan, Türkiye'nin en kalabalık şehri ben, İstanbul, yeni uyanıyordum. Güzel bir gündü bugün. Ağaçlardan dökülen yapraklarım, sanki bir güz şöleni gibi, rüzgârla birlikte dans ediyordu. Koca, şişko, bıyıklı ve yaşlı bir adam, eski bir binanın alçak olan duvarına oturmuş, elinde bir kitap, gözünde gözlükler, kitap okuyordu. Steven Zweng'in yazmış olduğu bir kitap: Satranç. İlginç! Bu, daha ilkokul mezunu olmamış, eski kıyafetli adam, büyük bir merakla ve sevdıyla kitabını okumaya devam ediyordu. Yanından geçenlerse, yaşlı adamı hiç umursamadan yollarına devam ediyorlardı. Yazık! Daha sonra başka bir yer dikkatimi çekti. Sokak arasındaki dükkânlar, mağazalar, marketler, manavlar... Oradakiler sanki bir şenlik, bir bayram havası varmışçasına kendileriyle şakalaşıyor, gülüşüyorlardı. Kimileri gülmekten yerlere yatıyor, kimileri siyaset konuşuyor, kimileriye dertlerini gelen geçen müşterilerine anlatıyordu. Dükkânların içindeki müzikler, sokaklara kadar geliyordu. Şu insanlar ne tuhaftı! Benim gibi yüzyıllarca medeniyetlere kucak açmış bu şehirdeki insanlar ne tuhaftı. Birkaç sokak ötede yaşlı bir kadın, peşinde onlarca kediyle yürüyordu. Elinde de kaplar ve mamalarla, her on adımda bir durup yere kap koyuyor, içini ya mamayla ya da suyla doldurup yoluna devam ediyordu. Kedilerse ikişer üçer azalıp yiyecek ve içeceklerine dönüyorlardı. Onun hemen yan sokağında ise bir çöpçü, büyük bir çabıyla ve azimle, yerdeki izmaritler, teneke kutuları, çeri çöpü küçük kutusuna

süpürüyordu. Gelen geçense ya yere daha fazla çöp atıyor ya da yorgun çöpçüye omuz atarak geçiyordu. Ama zavallı çöpçü sesini çıkartmıyor, işine devam ediyordu. Aferin şu azimli çöpçüye! Her ne iş yapıyorsan en iyisini yapmalısın sonuçta. Sonra iyi giyimli bir kadının, son moda kıyafetler ve çantasıyla, çöpçünün olduğu sokaktan geçti. Hızlı ama zarif adımlarla bir mağazaya girdi. Eee, ne bekledin kadınlardan? Hep kıyafet hep eşya!

Martılara gözüm kaydı. Havada süzülüp türlü gösteriler yapıyorlardı. Arada bir insanların başlarının üzerinden hızla geçiyor, kendi kendilerine eğleniyorlardı. Bazen de insanlar onlara bir şeyler fırlatınca dalıp yakalıyor, hemen-cecik yiyiveriyorlardı. Aslında eğlenceliydi onları izlemek. Benim boğazımın derin maviliklerinde onlar da hayata çığlık atarak uçuyorlardı. Özgür ve istedikleri her şeyi yapabiliyor, istedikleri yerleri gezebiliyorlardı. Kıyı kenarında ise yaşlı, şişko ve tüyleri karışmış, kirli bir sokak köpeği duruyordu. Aç aç etrafa bakınıyor, boncuk gözlerle adeta yardım diliyordu. Sonra birkaç kişi bu zavallı hayvana bir şeyler fırlattı. Yaşlı köpek ilk önce kokladı, sonra burun kıvrımış olmalı ki, sallana sallana uzaklaştı.

Ah be! Köpekler bile nankör çıktı şu koca şehirde, benliğimde! Balıkçılar ise oltalarını soğuk sulara doğru uzatmış, büyük birer balık yakalamanın hayalini kuruyorlardı. Soğuktan yüzleri kızarmış, arada bir kalın kıyafetlerinin içine ellerini sokup mendil çıkartıp akan ıslak burunlarını silip tekrar yerlerine koyuyorlardı. Arada bir telaşla misinayı doluyorlar, hangi balığı yakaladıklarına, büyüklüğüne, ren-

gine bakıyorlardı. Yakaladıklarıyla tatmin olurlarsa yanlarında duran koca kovalara fırlatıyor, değillerse denize geri salıyorlardı. Bir balıkçının önündeyim şimdi de. Herkes eğlenip gülüyordu. Garsonlar ise hiç durmadan oradan oraya koşuşturuyor, tepsilerdeki yemekleri yetiştirmeye çalışıyorlardı. Bir küçük çocuk gördüm şimdi de. Zavallı, yırtık kıyafetler içerisinde, elini camdan içeriye uzatıp dileniyor, bir iki kuruş bir şeyler alıp diğer cama yöneliyordu. Sonra garsonlardan biri küçük çocuğu gördü, elinde bir sopa, küçük çocuğa doğru fırlatacak gibi yaptı. Küçük çocuk da korkup oradan hemen uzaklaştı. Yeraltı Sarnıcı, Galata ve Kız Kulesi... Tarihimi oluşturan önemli parçalardan sadece birkaçı. Hepsi birer çiçek gibi sarar beni. Hele de Ayasofya! Çağların buluştuğu mabet. Hava kararmak üzereydi. Yağmur bastırıyordu. İnsanların çabuk ve acele adımlarla evlerine, mağazalara, dükkânlara sığınmalarını izledim. Şanslı olanlar şemsiyelerini çıkartıp kendilerini bu şiddetli yağmurdan birazcık da olsun koruyabiliyorlardı. Altlarındaki koca bir tarihten haberleri bile yok, bastıkları yerleri bilmeden geçiyorlar. Ben İstanbul, koca bir tarih, uğurlukların merkezi ve çağ deviren ben. Ben İstanbul'um. Öğrenmeden ve yaşamadan bilemezsin ki hangi hikâyeler, hangi destanlar yatar altımda. Ben İstanbul'um. Nice aşklara, nice yigittiklere, nice sanatçılara kucak açmışım. Ey insanoğlu, yedi tepemde soluk alan sen, güzellikleri gör ve sev beni!

ÖZGE ZEYNEP ELMAS

11 D

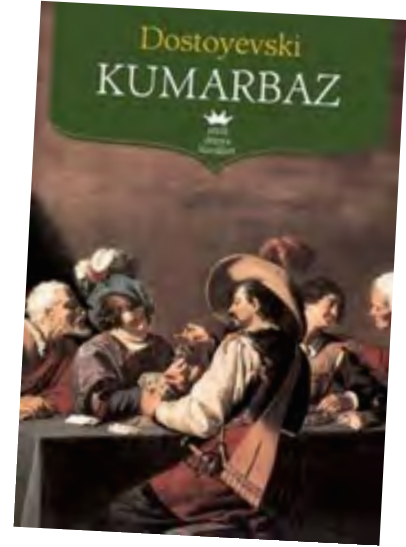
KUMARBAZ

Kumarbaz, Dostoyevski'nin yazdığı farklı eserlerden olmakla birlikte kendi hayatını da derinden etkileyen bir yapıttır. Dostoyevski'nin bu kitabı yazma sebebi biriken borçlarından kurtulmaktır. Dostoyevski o sıralarda bağımlısı olduğu kumar yüzünden borç batağı içinde yüzmektedir. Yaptığı bazı anlaşmalar sonucu bir kitap çıkarması gerekmektedir ve bir ay süresi kalmıştır. Dostoyevski eserini 25 günde tamamlamıştır fakat bu kadar kısa sürede bu kadar derin bir eseri yazabilmesinin sebebi kendine bir kâtip tutmasıdır. Kâtip, ileride eşi olacak Anna Grigorievna Snitkina'dır.

Eserin konusu kısaca şöyledir: Aleksî İvanoviç bir kumar bağımlısıdır. Aynı zamanda bir generalin çocuklarına eğitim vererek öğretmenlik yapmaktadır. Generalin üvey kızı Polina'ya karşı duygular beslemektedir ve bunu açıkça dile getirir. Fakat Polina kibirli biri olduğu için Aleksî İvanoviç'i küçümser. General, tüm parasını kumarda kaybetmiştir ve kaldıkları otelde Fransız bir kadına âşık olmuştur. Bu arada generalin borçlu olduğu biri vardır ve tüm umudu paradır. Evlenmesi, borçlarını ödemesi ve itibarını kazanması gerekmektedir. Ailenin en yaşlı üyesi olan halasının ölüm haberini bekler ve kalacak mirasın hayalini kurar. Bir gün halası-

nın otele gelmesiyle hayalleri suya düşer. Hala, geldiği ilk gün kumar oynar ve oyunu bilmemesine rağmen biraz da Aleksî İvanoviç'in yardımıyla yüklü bir para kazanır. Açgözlülüğünden otelde kaldığı diğer günlerde de kumara devam eder fakat gün geçtikçe kaybeder, kaybettiğini kazanmak için tekrar oynar ve her seferinde başarısız olur. Kitabın sonuna doğru Polina borca girmiştir ve Aleksî kumardan kazandığı parayı Polina'ya vermektedir fakat Polina ona hakaret ederek Mister Astley'in yanına gider. Bir gün Mister Astley'le karşılaşan Aleksî Polina'nın başka bir yere yerleştiğini öğrenir. Bu sırada Mister Astley'e Polina'yı kötüleyen Aleksî Polina'nın da onu sevdiğini öğrenir.

Kitabın konusu basit gibi görünse de vermek istediği mesaj oldukça derindir. Eserdeki çoğu karakter çalışmadan kumar yoluyla zengin olmak ister. Bu, aslında yaşadığımız dönem için de geçerli bir durumdur çünkü günümüzde de herkes basit yoldan para kazanmak ister. Kumar ise sadece bir araçtır. Ancak kumar denince akla sadece kumarhanelerde oynanan oyunlar gelmemelidir. Bazen hayatta alınan riskler de bir kumarı andırır. Örneğin, bu eserde Aleksî'nin Polina'ya olan umutsuz aşkı bile bir kumardır. Saygınlığını parayla

edinenler, mirasyediler, aşkı uğruna kendini küçük düşürenler, her şeyi para olarak görenler kendilerini sadece rulet masasında kumar oynarken bulmazlar; onlar aslında hayatlarını bir kumara dönüştürmüşlerdir. Hayata yakınlığı bu eseri daha da etkili kılıyor ve Dostoyevski bu başarılı eseri yirmi beş günde yazarak bir kez daha bize edebiyat dünyasının önemli isimlerinden biri olduğunu kanıtlamıştır.

ENİS CAN SAKARYA

10 D

GECEDEKİ YALNIZLIK

Şimdi yalnızdı,
Sadece Ay'ın ışığı ve o,
Aslında böyle mutluydu.
Ama yalnızdı.

Koşmaya başladı,
Üzüntü, sinir, sevinç, öfke,
Onu bu hale getiren duygular,
Bu yüzden koşuyordu, duygular yüzünden.

Yoruldu, biraz da olsa durdu.
Nefes almaya, havayı içinde hissetmeye,
Yalnız olduğunu ama bir o kadar da olmadığını,
Kanıtlamak için durdu, bu sefer daha dik.

Hissetmeye başladı, her şeyi,
O gecenin alacakaranlığında,
Görmeye başladı,
Anlamaya da.

Saçının bütün tellerinde,
Ellerinin içinde,
Suratında, dudağında...
Rüzgârın soğukluğu.

Gözlerinin bebeklerinde,
Elbisesinin üstündeki renkte,
Kafasının içindeki,
Gecenin karanlığı.

Nefes alıp verişinde,
Derin bir iç çektiğinde,
Kalbinin atışında,
Havayı.

Gökyüzüne baktığında,
Ay'ın ışığıyla paralayan denizde,
Işık veren tek sokak lambasında,
Karanlıktaki aydınlığı.

Sonra her hissettiğinde,
Her karanlıkta,
Her nefeste,
Her baktığında.

Sadece içinde, gecenin;
Rüzgârı ve karanlığı,
Havası ve içindeki aydınlığın,
Bürünmüş olduğunu gördü.

Sadece böyle bir düşmanla,
Bu şekilde hissederek,
Öylece yalnız kalmaktan korkuyordu,
Sebebi ise bu sıfatları alan geceydi.

GÖKSU AKSOY
10 A

"İstanbul'u Okuyorum"

Projesi'nde Okulumuzu Temsil

Eden Şiir:

İÇİMDE BİR İSTANBUL VAR

Kilise çanı çalıyor ara sokaktan
Minarelerinden bir ezan uzaktan
Yapboz parçaları İstanbul değerleri
Ayrılmaz birbirinden iki yâr misâli

Sessiz bir İstanbul sabahında
Bir martı takarım kanadıma
Belki de uzun bir yolculuktur
Çengelköy'ün bitmeyen yokuşlarına

Bir panik var sanki meydanda
Vapur sesi peşinden kuşlarla
Bir İstanbul sanki

Çocukluğumu yansıtmakta
İstanbul'un uzak geçmişinden bir rıhtım
Kulak veriyor çocukların çağırışlarına
Ben İstanbul olsaydım
Kitlerdim dünyayı parmaklıklar ardına

Bir İstanbul sanki yaslanıyor duvarlara
Beyaz eteği savruluyor kıyı boyunca
Sarmış şehrin gölgesini bir soğuk esinti
Ayaz geçesinden solmuş gül kokularına
Ne âlâ İstanbul'un sokakları
Sığdırıyor kalbine bunca insanı
Ne bu dert bu tasa, bırak yaşa hayatı
Bak yakıyor surlarını senin için İstanbul

Başladım yolculuğa Kuleli'den Üsküdar'a
Bir adam haykırıyor solmuş bir gülün ardında
Çıktım Galata'ya bakıyorum kıyılara
Baksana ne kaldı ki Osmanlı'dan hatıra

FATİH EREN KOCAMAN

11 B

YOLUMUZ YARDIM YOLU

İyilik yaparsın insanoğluna
Bazen över bazen kızar sana
Tanısan da tanımasan da
Tek nedeni insanlık nâmına

Nankör olsa da insanoğlu
Yardım etmek lâzım aslında
Mal, mülk ne kadar olsa da
Yaptıklarınla anılırsın bu dünyada

Battaniye sırtına, yemek tasına
Yaşlı, çocuk, ana, baba
İnsanoğluna ettiğin yardım
Hem sana hem ona

Yardım etmeye başladık sonunda
Daha fazla etmeliyiz aslında
Bir fakir doyursan ne olur
Bir ekmek, bir su yanında

Ettiğimiz küçücük yardım
Belki de can pahasına
Senin için ufak olabilir,
Onun için büyük ama.

DİLARA UZUNER
11 A

KABULLENİŞ

Geçen güzün ardından
Göğüslerken baharı
Hangi his kaldırabilirdi
Böyle bir enkazı

Aklımda uçuşan duygular
Kalbimde vuku buldular
Bir elim iterken hisleri
Bilirdi diğeri, düşmeye izin vermeyeceğini

Kimilerine göre çıkmışken cenkten
Kelebekler uçuşurdu oysa o anki zevkten
Henüz bir noktayken semanın dibinde
Cennet buydu belki, bilmediğim bir dilde

Bakamadığım o gözlerde
Hep bir anlam eksikti

Oysa girseniz ruhuma
Mânâ bende gizliydi

İşlerken acı tenine
Bir umursamazlık dolar beynine
Tüm dünya gülse de yüzüne
Mukadderat buymuş dersin kendine

Şimdilerde bakıyorum yoluma
Önüm güzellik dolu
Tüm hislerin doruklarında
Kalbim intibakla dolu

Ey sen bilge adam
Kaldırmaz mısın başını yukarıya
Çok bilen çok delirir
Bu da benden öğüt sana

ALPTUĞ DENİZ
11 D

SENİ SEVMEK İÇİN TEK NEDENİM BU DEĞİLDİ

Şiir olurdum ben sana karanlığın içinden
Kafesini doldururdum kalbimle bir hiçliği solurken
Senin için dökerdim tüm benliğimi aniden
Seni sevmek için tek nedenim bu değildi

Bilirdik aslında bu güz akşamlarını
Dökerdin o sapsarı saçlarını usulca mabedimden
Okşardı tenini batarken gün ışığı
İzlerdim seni tekrar tekrar kendimi bilmeden

Alev alevdi gözlerinde dans eden bedenler
Kim bilir bana mı benzettin anlasam ki bakışlarını

Ruhunu doldururdum şefkatimle bir nefes çekerken
Seni sevmek için tek nedenim bu değildi

İnce bir aşk bu denize kıyısı olan
Vurduğunda her dalga çarpa çarpa yüreğime
Acı bir sızı gibi iner uçsuz bucaksız hayallerime
Sen olmadan sahip çıkamam ki kederime

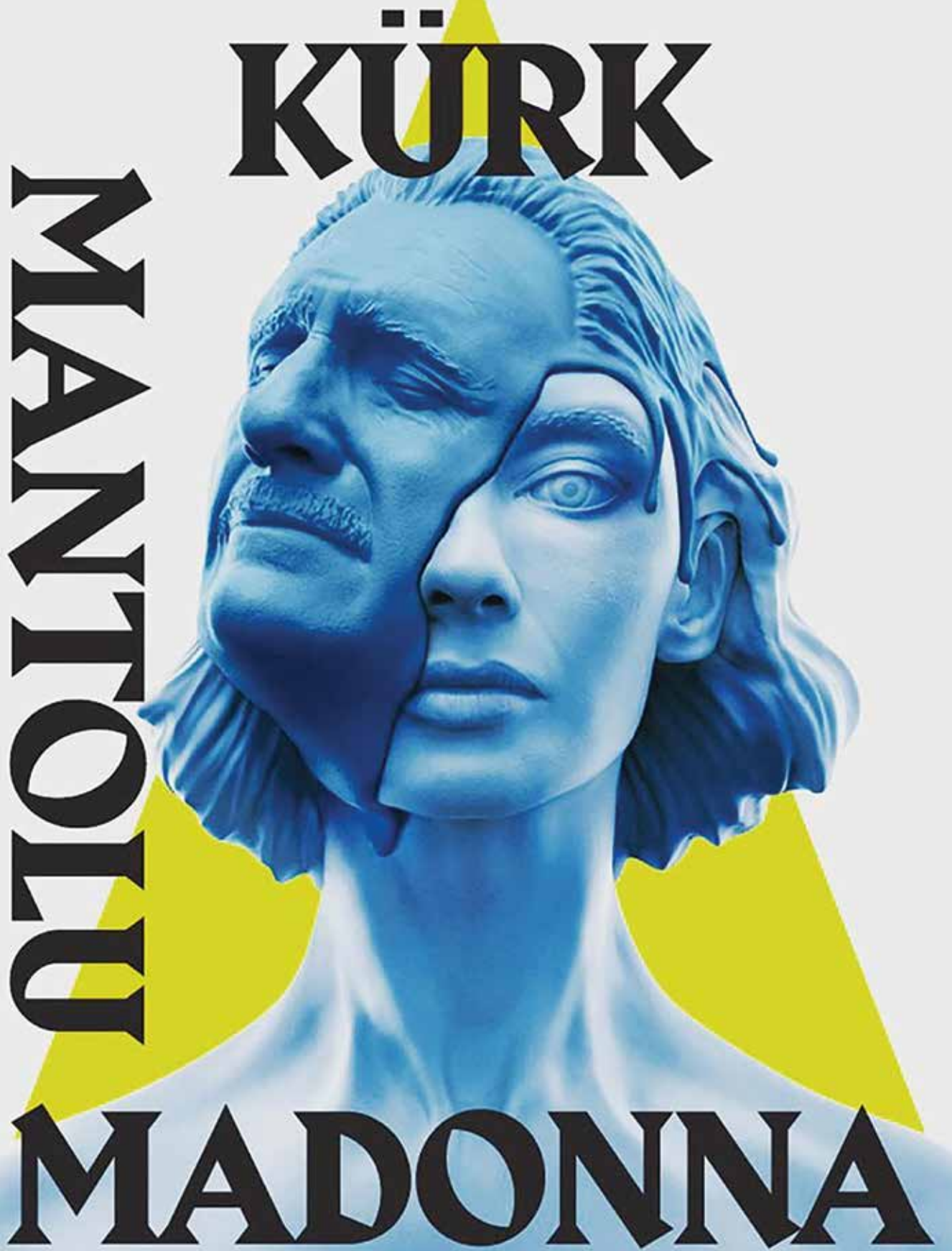
Masmavi gökyüzüm olsan da zihnimde
Serip serpilip çıkmam lazım yine de
Bahanelere göz yumup da gitmektense
Kalırım bu esrarın derin pençesinde

Yaşam olurdum ben sana duygusuzluğun içinde
Kalbini doldururdum kalbimle
Senin için dökerdim tüm benliğimi aniden
Seni sevmek için tek nedenim bu değildi.

ELİF YENİAY

10 A

KÜRK MANTOLU MADONNA

Yönetmen: Engin Alkan

Oyuncular: Tuba Ünsal, Engin Alkan, Alper Saldıran, Sercan Badur, Lila Gürmen, Sacide Taşaner, Emrah Altıntoprak

1943 yılında yayımlanıp Sabahattin Ali'nin başyapıtı olarak nitelendirilen bu roman adından oldukça fazla söz ettirmiştir. Kitabın filmi çekileceği konuşulurken eser 2017 yılında Engin Alkan tarafından sahneye uyarlandı. Böyle önemli bir eserin sahneye uyarlanması bende büyük bir merak uyandırdı ve çevremden aldığım tavsiyelerle de oyunu izlemeye karar verdim. Aslında roman türündeki eserlerin beyaz perdeye aktarılması, sahneye uyarlanması beni hep korkutmuştur. Çünkü kitaplar hayal dünyamızı harekete geçirirken izlediklerimiz sundukları görsel malzemelerle bizi her anlamda sınırlar. Tiyatroya giderken de içimde beni etkilemeyeceğine dair bir ön yargı vardı. Çünkü 164 sayfalık bir eser 2 saatlik bir zaman dilimine sığdırılmıştı. Koltuğuma oturana kadar "Acaba esere ne kadar sadık kalınmış?" sorusu hep aklımdaydı. Mutluyum ki oyun ilk andan itibaren beklentimi fazlasıyla karşıladı. Raif'in iç dünyası benim okurken hissettiklerimden farklı değildi. Oyunu izlerken Maria Puder'in cesareti-ne bir kez daha hayran kaldım ve onun hissettiği kadar masum bir aşk yaşamayı diledim. Kitaba o kadar sadık kalınmış ki karakterlerin sözleri aynen aktarılmış.

Bu kadar çok detay beni pek memnun etmese de eserin aslına bağlı kalma isteğini takdir ettim.

Sahne tasarımı ile ilgili ilk izlenimlerime gelirsek oldukça kullanışlı bir sahne olduğunu belirtebilirim. Gerek dekorlarla gerekse aydınlatmayla anlatılmak istenen mekân çok iyi bir şekilde yansıtılıyordu ve müzikler sahnelere uygun seçilmişti. Özellikle tiyatronun bitiminde Sezen Aksu'nun bestesi olan "Veda" şarkısı, sözleriyle oyunu mükemmel biçimde yansıttı ve kalbimde büyük bir sızı hissettirdi. Kostüm seçimleri de en az müzik seçimleri kadar iyiydi ve dönemin havası oldukça iyi yansıtılmıştı.

Oyunculardan bahsedecek olursam benim için oyunun yıldızı kesinlikle Maria Puder karakterini canlandıran Tuba Ünsal'dır. Kitabı okurken kafamda canlanan Maria Puder'in aynısıydı benim için. Ses tonu ve vurgulamasıyla o cesur

kadını bana hissettirdi. Şarkı söylemesi ise beni ayrıca etkiledi. Raif karakterini canlandıran Alper Saldıran ile uyumları son derece güzeldi. Fakat Raif'in genç hâli ile yaşlı hâlini nedendir bilinmez aynı kişi olarak düşünemedim. Oyunun anlatıcısı Sercan Badur jest ve mimikleriyle oldukça başarılı bir performans sergiledi ve Tuba Ünsal'dan sonra son derece takdir ettiğim kişilerden biri oldu.

Kısaca oyun beni en az romanı kadar etkiledi ve düşündürdü. Oyun boyunca kimi zaman Raif'in çaresizliğine ağladım kimi zaman masum aşkına duygulandım. Oyunda emeği geçen herkesi tebrik ediyor, bir romanı sahneye uyarlamak kadar zor bir işi hakkıyla yerine getirdikleri için kutluyorum.

EYLÜL MELİS KAYA

10 B

2019 AKADEMİ ÖDÜLLERİ

Bu sene 91.si düzenlenen Akademi Ödülleri 25 Şubat'ta Los Angeles'taki Dolby Tiyatrosu'nda gerçekleşen törenle sahiplerini buldu. Büyük gece efsanevi Queen grubunun gitaristi Brian May ve Adam Lambert'in iki şarkılık performansı ile başladı. Tören 30 yıl sonra ilk defa resmi bir sunucusu olmadan gerçekleşti. İlk ödül "If Beale Street Could Talk" filminde canlandırdığı Sharon Rivers karakteri ile en iyi yardımcı kadın oyuncu kategorisinde aday gösterilen Regina King'e gitti. İlk adaylığında Oscar'ı alan Regina, teşekkür konuşmasını yaparken gözyaşlarına hâkim olamadı.

En iyi yardımcı erkek oyuncu ödülünün sahibi "Green Book" filmindeki Dr. Don Shirley rolüyle Mahershala Ali oldu. Mahershala Ali, bu yıl kazandığı ödülle ikinci adaylığında ikinci Oscar'ını almış oldu. Gecenin ilerleyen saatlerinde en iyi kostüm tasarımı ödülünü vermek üzere sahneye çıkan Melissa McCarthy ve Brian Tyree Henry alışlagelmişin dışındaki kıyafetleriyle dikkat çekti, ödülün sahibi ise "Black Panther" filminin kostüm tasarımcısı Ruth Carter oldu.

Gecenin en çok sahneye çıkan ismi olan Alfonso Cuarón'un ilk ödülü 'Roma' filmi ile en iyi görüntü

yönetmeni adaylığından geldi. Alfonso'nun ikinci sahneye çıkışı bu sefer yabancı dilde en iyi film ödülünü almak içindi. En iyi animasyon filmi ödülü beklenildiği gibi "Spider-Man: Into the Spider-Verse" filminin oldu.

Başından sonuna kadar birçok canlı müzikal performans izlediğimiz gecenin en iyi ve en çok ses getiren performansı şüphesiz Lady Gaga ve Bradley Cooper'ın "Shallow" performansı oldu. İkili sahnedeki performanslarıyla kelimenin tam anlamıyla göz kamaştırdı, filmdeki performanslarıyla ise en iyi özgün film müziği ödülünü kazandı; bana kalırsa sahnedeki performanslarından sonra akademi ödülü başka bir şarkıya verse bile kimse o şarkının "Shallow"dan daha iyi olduğuna inanmazdı

Geceye damgasını vuran anlardan bir diğeri ise Spike Lee'nin "BlacKkKlansman" filmi ile en iyi uyarlama senaryo ödülünü kazandığı an oldu. Ödülü açıklamaya Brie Larson ile birlikte Samuel Jackson geldi. Brie zarfı açtığı anda yakın arkadaşının ismini gören Samuel Jackson sevinç çılgınlığını attıktan sonra Spike ve ekibini sahneye davet etti. Spike da sevincini sahneye adım atar atmaz Samuel Jackson'un kucağına atlayarak

gösterdi. Sevinç gösterisi bittikten sonra Spike Lee gecenin en politik konuşmasını yaptı. Konuşmasında siyahilerin kölelik tarihinden bahsettikten sonra 2020 başkanlık seçimlerine "Harekete geçelim ve tarihin doğru tarafında duralım. Sevgiyle nefret arasında ahlaki bir seçim yapalım. Hadi doğru olanı yapalım." diyerek atıfta bulundu.

En iyi özgün senaryo ödülü ise "Green Book" filminin ikinci Oscar'ı oldu. Ve sıra Oscar'ın en çok beklenen son 4 ödülüne geldiğinde ilk açıklanan ödül en iyi erkek oyuncu oldu. "Bohemian Rhapsody" filminde ünlü rock grubu Queen'in solisti Freddie Mercury'i canlandıran Rami Malek ödülün sahibi oldu.

Gecenin en büyük sürprizi ise akademinin en iyi kadın oyuncu seçimi oldu. Belki de Olivia Colman dâhil sinemaseverlerin çoğu "The Wife" filminin başrolü Glenn Close'un isminin okunmasını beklerken zarftan çıkan isim Olivia Colman'dı. Olivia bir kısmını ağlayarak, bir kısmını gülererek yaptığı konuşmasında Glenn Close'a kendisinin çok uzun zamandır idolü olduğunu söyleyerek onore etti.

Gecenin favorilerinden biri olarak gösterilen, aynı zamanda 10 dalda Oscar adaylığıyla gecenin rekorunu "Roma" ile birlikte elinde tutan "The Favourite" Olivia'nın aldığı Oscar ile geceyi 1 ödülle kapattı. Glenn Close bu sene de Oscar alamayarak 7 adaylık ile Paul Newman'ın rekoruna ortak oldu.

Bu büyük gecede sahneye 3. kez çıkan Alfonso Cuarón en iyi yönetmen ödülünü aldı. Sözlerine "Buraya çıkmak eskimiyor." diyerek başlayan Meksikalı yönetmen diğer konuşmalarındaki gibi oyuncularına ve ekibine teşekkür ettikten sonra sanatçı olarak toplumun bakmadığı yerleri göstermenin önemine değinerek konuşmasını noktaladı. Alfonso Cuarón'un bu ödülüyle "Roma" bu geceki 3. ödülünü almış, ayrıca son 5 yılda Meksika'ya 4. en iyi yönetmen Oscar'ını kazandırarak akademi ödülleriindeki Meksikalı yönetmen üstünlüğünü gözler önüne serdi.

Akademinin tartışmaların odak noktası olan seçimi ise en iyi film seçimi oldu. Birçok sinema yazarı tarafından başyapıt olarak gösterilen, Meksikalı bir temizlik işçisinin hayatından bir kesiti konu alan, sanatsal yönü kuvvetli, biçimi bakımından eşsiz, sinematografik açıdan Oscar ödüllü, sanatseverlerde

estetik zevk uyandıran "Roma" filmi yerine; güldürü ögesinin yolumlukta olduğu iki farklı karakterin çatışmasının yansıtıldığı, Dr. Don Shirley üzerinden 60'ların Amerika'sına atıfta bulunan, gerek toplumsal gerek bireysel mesajlarla yürüyen, sinematografik açıdan vasat, karakterler bakımından güçlü olan, Hollywood filmlerinden pek farkı veya üstünlüğü olmayan alışıl gelmiş tarzdaki "Green Book" sinema dünyasının en

prestijli (!) akademisi tarafından bu ödüle layık görülmüştür.

Bana kalırsa akademi üyelerinin de iyiden kasıtlarının filmin sanatsal yönü mü yoksa yalnızca izleyici üzerinde uyandırdığı etki mi olduğunu düşünmeleri lazım. Eğer sinema sadece keyifli vakit geçirmekten ibaretse artık akademi üyelerine sanatkar değil de zanaatkar diyelim. Biçim ve tekniğin hiçbir önemi yoksa en iyi görüntü yönetimi, en iyi ses miksajı, en iyi film kurgusu vb. ödülleri vermek için pekçok yönetmeni boşuna yormasınlar. Gecenin sonunda en çok ödül kazanan film 4 ödül ile "Bohemian Rhapsody" oldu. En iyi erkek oyuncu ödülünün yanı sıra en iyi ses kurgusu, en iyi film kurgusu ve en iyi ses miksajı ödülleriyle layık görüldü.

EFE ERDOĞAN

11 A

VINCENT VAN GOGH

Vincent, 30 Mart 1853'te dünyaya geldiğinde ailesi Hollanda'nın güneyindeki Brabant bölgesindeki Groot - Zundert köyünde yaşıyordu. Babası da bu köyün papazıydı. 12 yaşına geldiğinde komşu kasabanın okuluna eğitim için gönderilmişti ki okulu yarıda bıraktı. Çünkü her şeyi çok yavaş anlıyordu ve zekâsındaki bu durum onu okuldan soğutuyordu. Böylece eğitim - öğrenim hayatını bıraktı. Okulu bıraktıktan sonra avare ve yalnız bir çocukluk geçirdi. İçine kapanmıştı. Babasının desteğiyle 16 yaşında La Haye'deki resim galerisinde memuriyet görevi ile iş hayatına başladı. Bundan sonraki durağı da Brüksel'deki Goupil Galerisi'ydi ve 1873'te Londra şubesine ataması yapıldı. Resim bir virüs gibi kanında dolaşmaya başlamıştı. Sadece Vincent bunun farkında değildi.

Vincent, Goupil Galerisi'nde çalışırken Londra'da kirada yaşıyordu. Ev sahibinin kızı Ursula Loyer'e âşık olmuştu. Vincent 22 yaşındaydı. Hissettiği aşk, ruhunu bir mengeneye sıkıştırmış ve boğuyor gibiydi. Ursula olmadan yaşayamayacağı düşüncesi içinde bir çığ gibi büyümeye başladığında onunla evlenmek istediğini söyledi. Ancak genç Vincent'in aşkı ne yazık ki tek taraflıydı. Evlilik tekليفine aldığı olumsuz cevabın karşısında dünyada onun için olumlu olabilecek hiçbir şey kalmamıştı. Bu yaşadığı ilk aşk ve ilk hayal kırıklığıydı. Bu psikolojiyle orada daha fazla kalamazdı. Olay mahallinden kaçarak uzaklaştı.

Vincent kendini toparlayamıyordu. Londra'dan kaçış Goupil Galerisi'nin Paris şubesine oldu. Ancak içinde bulunduğu sıkışık ortam onu sıkıştırmaya devam ediyordu. Haliyle burada da barınamadı. Üzüntüsü, öfkesi bardaktan boşalırcasına etrafına dökülüyordu. Müşteriler, yöneticiler hepsi bu sağanak yağıştan nasibini aldığı anda yaşadığı anlaşmazlıklar ona evin yolunu gösterdi. Vincent, aşkın zehrini bünyesinden atmaya çalışıyordu. Hayat artık anlamsız ve her zamankinden daha zordu.

Tüm acılar üstüne gelmiş, birikmiş, bir şövalye gibi savaşmak isterken o sessizdi. Kendini resim yapmaya verdi. Kimi zaman ne yapacağını bilmez halde sokaklarda dolarken arada aklını başına devşirebildiği nadir zamanlarda da resim galerileri ve müzeleri dolaşıyordu. Yine de çoğunlukla resim yapmanın büyüüne kapılmak daha cazip geliyordu. Artık sokakları dolaşmak Vincent'e yetmediğinde başka şehirlere, ülkelere açılmıştı. Gittiği her yerde başka bir iş yapıyordu. Dil öğretti, rahiplerin yardımcı oldu, kitap satıcılığı yaptı. Brüksel'e gidip ilahiyat dersleri aldıktan sonra Belçika'daki Borinage madenlerinde papazlık yaptı. Sefalet bütün gerçekliğiyle Vincent'in hayatında kol geziyordu. Bundan başka madenciler için de savaşıyordu. İşte o andan sonra kesinlikle deli olarak anılmaya başlamıştı.

Madencilere yardım için çırpınıyor, binbir güçlük karşısında adeta direniyordu. Bu aslında kendi

iç dünyasında direnemediklerine karşı da açtığı bir savaştı belki. Yine de köylüler ve madencilerin gözünde Vincent artık çağdaş bir İsa'ydı.

Vincent günden güne daha da kötüleşiyordu. Bu savaş onu çok fazla yormuş ve hasta etmişti. Öylesine fakirleşmişti ki, köylülerin sadakasıyla günü bitirmeye çalışıyordu. Kardeşi Theo neredeyse ölmek üzere olan Vincent'i alıp Brüksel'e götürdü. Hayatı kurtulmuştu, fiziksel olarak her şey normal seyrine dönüyordu. Ama Vincent'in ruhudaki yaralar hâlâ derindi. Aşk acısı, madenciler için savaşıırken tanık oldukları kafasında her şeyi sorgular hale getirmişti Vincent'i. Tanrı'ya olan inancını kaybetmişti. Vincent'in sağlığı artık daha iyiydi. Bilmmişti. Ressam Ridden van Rappart ile tanıştığında ondan dersler aldı. Çünkü artık resim içinde büyümek istediği tek tutkuydu.

Anatomi ve perspektifi öğrenmişti bile. Theo da kardeşinin resme olan yeteneğini fark etmiş, ona maddi destek veriyordu. Ailesi Etten şehrine yerleşmişti. Vincent ailesinin yanına döndü. Dul kuzeni Kate'i uzun zaman sonra ilk kez görüyordu ve Kate kalbinin ritmini tekrar değişmişti. Ursula'dan sonra tekrar atmaz sandığı kalbi, belli ki sadece kan pompalamaktan sıkılmıştı. Ancak Kate de Vincent'in evlenme teklifini reddetti. Bir kez daha hayalleri kırılmıştı. Ama en azından bu sefer tecrübeliydi. Hemen kafasının içinden bir yara bandı çıkardı, özenle yapışkanlı kısmın üzerindeki koruyucu kağıdı sıyırdı ve yaralı kısmın üzerindeki kana aldırmadan yapıştırdı. Üstelik bu sefer yara bandı renkliydi. Çünkü Vincent'in fırçası ve boyası vardı. Vincent, 1883'e kadar La Haye'de kalarak akrabası olan, ünlü ressam Mauve'den resim dersleri aldı. Önündeki iki yıl içinde ilk yağlı boya tablolarını yapacaktı. Bu, Vincent için bütün güzel şeyler adına attığı en güzel adımlardandı. Artık fırça darbeleri ile her şeyi renklendirebilirdi.

Vincent'in babası 1885'te öldü. Margot ile yaşadıklarından sonra da onu buralara bağlayan pek bir şey kalmamıştı. Kardeşi Theo'nun isteğiyle bir yıl sonra Paris'e taşındı. Theo, kelimenin tam anlamıyla kardeşine bakmayı görev edinmişti. Özellikle resim ile ilgili desteği sonsuzdu. Hazırlanmış bunca zeminden sonra Vincent üzerine düşüneni yaptı ve ressam Cormon'un atölyesine kayıt oldu. Burası onun için yeni bir başlangıçtı. Özellikle empresyonist ressamlarla tanışma fırsatı buldu. Lautrec, Pissarro, Signac, Seurat ve Gauguin

ile de tanışmıştı. Hepsinden ayrı etkileniyordu. Bir dönem de Pointillist tekniğini benimsedi. Resimlerinde bir dönem bu tekniğin etkileri görüldü. Paris'te yaşadığı bir yıl içinde 200'den fazla resim yapmıştı. 1888'de Lautrec'in fikriyle Güney Fransa'da Arles kasabasına gitti. Daima güneşli ve sıcak olan bu kasabada Akdeniz'in rengi Vincent'i büyülemişti. Gauguin de gelip ona misafir oldu. Hayat belki de Vincent için Paris'ten sonra başlamıştı.

İlk geldiğinde büyülediği kasabanın güneşi, yaz aylarında Vincent'i bunaltmaya başladı. Tarlada güneş altında çalışmak zorunda olmak Vincent'in sinirlerini yıpratmıştı. Gauguin ile yaşamak da pek kolay sayılmazdı. 23 Aralık 1890 gecesi Gauguin'in küstah tavırları Vincent'i deli etmişti. O an oralarda usturasını gördü ve bir sinirle Gauguin'in gırtlığına doğru götürdü. Her şey çok hızlı geliyordu. Gauguin kendini korumayı başardı. Ancak bu sefer de hırsını alamayan Vincent, usturayla kendi kulağını kesti. Her şey sıradan bir andan ibaret gibiydi. O anda dünyanın başka bir yerinde de biri örneğin burnunu kesiyor ya da gözünün birini oynuyor olabilirdi. Öylesine bir soğukkanlılıkla kestiği kulağını şehirde tanıdığı bir kıza götürdü. Gauguin o gecedan sonra kaçmıştı. Yine Vincent'i kurtarmak için Paris'ten gelen Theo onu hastaneye yatırdı ve kulağını tedavi ettirdi. Burada tedavisi sırasında halüsinasyonlar görmeye başladı. Bu yeni şeylerin habercisiydi. Belli ki yara bantları onu ancak şimdiye kadar getirebilmişti.

Vincent Van Gogh hayatının en muhteşem 200 tablosunu Arles'te yapmıştı. Oraya her şeye rağmen duyduğu bir bağlılık vardı. Bu yüzden kendi isteğiyle burada Saint - Remy Akıl Hastanesi'ne yattı. Kırmızı Üzüm Bağlı adını verdiği tablosu Vincent yaşıyorken satılan ilk ve son tablosuydu. Bu onun resim adına aldığı bir ödül ve mutlu olduğu anlardan birinin karşılığıydı. Mercure de France dergisinde de hakkında ilk kez bir yazı yayınlandı. Vincent hastaneden taburcu edildiğinde Theo onu tekrar Paris'e getirdi. Ancak Vincent, 27 Temmuz 1890 günü tarlalara resim yapmaya gitmişti ki daha önceden bulduğu bir silahı göğsü ile karnı arasında ateşledi. Onu bir yandan büyüleyen bir yandan delirten güneş, ölümüne şahitlik etmek için o gün daha da acıklı parladı. Ona yetişen yine Theo oldu ama onu sadece 2 gün daha da yaşatabildiler. 29 Temmuz'da öldü. Bir yıl sonra da Theo öldü. Auvers'e Vincent'in yanına gömüldü.

GÖKNUR KÜÇÜK

9 B

KAYNAKÇA

- www.ensonhaber.com

DÜNYA TARİHİNDE İZ BIRAKANLARIN GÜNLÜĞÜNDEN SİZLER İÇİN SEÇTİK

JEAN JACQUES ROUSSEAU'NUN GÜNLÜĞÜ:

1712...

28 Haziran 1712 yılında, Calvinist bir ailenin oğlu olarak doğdum. Annem doğumdan birkaç gün sonra öldü ve babam da birkaç yıl sonra bir düello sırasında beni amcama bırakıp kaçtı.

18. yüzyıl ortalarından sonuna kadar süren ve Aydınlanma Çağı olarak bilinen dönemin bir ürünü ve çağının kıta Avrupa'sı, felsefesinin ta kendisiyim. Genç yaşlarımda bir besteci ve müzisyen olarak isim yapmayı denedim. O yıllarda Fransa'daki siyasi ortam gergindi. Fransa ve İngiltere'deki aydınlanma düşünürleri, hem kilisenin hem de aristokrasinin otoritesini sarsarak mevcut durumu sorgulamaya başladılar.

Yasalar herkesten gelecek ve herkese uygulanacaktır; herkes eşit görülecektir.

Ben, halkla bir bütün olarak herkesin yararına ve genel idareyle yönetilen bir yasama gücü vermeyi savundum.

1728-1738...

Sekreterlik, müzik hocalığı ve tercümanlık yaparak Fransa ve İtalya'da dolandım. Fransa'da yazılarım yasaklanınca daha sonra aramın açılacağı arkadaşım David Hume'un daveti üzerine İngiltere'ye gittim. Calvinist olarak vaftiz edilen ben, Tornido'da iken Katolikliğe geçtim, daha sonra tekrar kalvinist oldum.

1740...

Genç yaşlarımda bir besteci ve müzisyen olarak isim yapmayı denedim fakat 1740'ta siyasi ortam gergindi. Fransa ve İngiltere'deki aydınlanma düşünürleri hem Kilise'nin hem de aristokrasinin otoritesini sarsarak mevcut durumu sorgulamaya başladılar. Toplumun zararlı bir etkisi olabileceğini fikri ilk olarak Dijan Akademisinin açtığı bir yarışma için yazdığım bir denemede "Bilim ve sanatın iyileştirilmesi ahlaki

uygulamaların düzeltilmesine katkıda bulunmuş mudur?" sorusuna cevap olarak ortaya çıkmıştı. Bu soruya dönemin düşünürlerinden ve özellikle de benim gibi bir müzisyenden beklenen cevap hevesli bir doğrulamaydı, ancak ben aksini savundum.

Sanat ve bilimin zihinleri ve yaşamları geliştirmesi şöyle dursun, insanın erdemlerini ve mutluluğunu azalttığını savunmaktayım.

İnsanlar doğuştan erdemlidirler, daha da önemlisi merhamet ve empatiyle donatılmışlardır. Ancak bu masumiyet durumu bir kez bozulup aklın gücü insanı doğanın geri kalandan ayırmaya başlayınca insanlar doğal erdemlerinden koparlar.

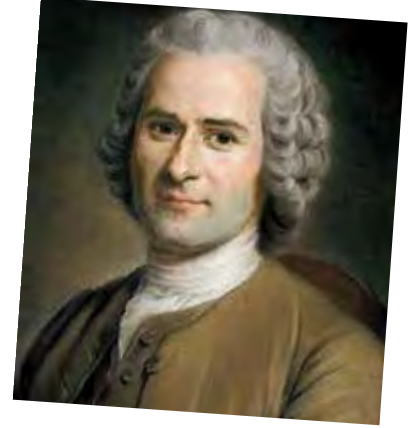
Doğal durumun düşüşünü ve uygar toplumun kurulmasını üzücü ama kaçınılmaz buldum çünkü bu insanın akıl kapasitesinin bir sonucudur.

İnsan toplulukları bu şekilde yan yana yaşamaya başladıktan sonra toplumları sürdürebilmek için bir yasalar sistemine ihtiyaç duymuştur. Ancak ben her toplumun, aralarında empatinin de bulunduğu insanlığın doğal erdemleriyle temasını kaybettiğini ve bu şekilde adaletsiz, bencilce yasalar koyduğunu öne sürdüm.

Bana göre doğaldan uygun bir durum geçiş yüzünden sadece erdemden ahlaksızlığa değil, masumiyet ve özgürlükten adaletsizlik ve köleliğe de geçişe neden olmuştur.

1750...

Kitabıma "İnsan özgür doğar, oysa her yerde zincire vurulmuş olarak yaşar." gibi meydan okuyan bir saptamayla başladım. Bu saptama radikal değişim için bir çağrı olarak kabul edilmiş ve 27 yıl sonra Fransız Devrimi'nin sloganı haline gelmiştir. Sorunu belirleyince bundan

sonra aristokratlar, monarşi ya da dâhil olan tüm vatandaşlar tarafından yönetilen alternatif bir uygar toplum vizyonu ortaya koydum.

1753...

"Fransız Müziği Üstüne Mektuplar" adındaki yazımda Fransız müziğini olumsuz şekilde eleştirdim.

1762...

Kaleme aldığım "Toplum Sözleşmesi", felsefe ve politik fikirler açısından oldukça önemli bir noktayı teşkil etmektedir. Toplum Sözleşmesi, benim tarafımdan dört farklı kitap şeklinde yazılmıştır. Toplum Sözleşmesi çalışması hem Fransa'da hem de Avrupa'da büyük ses getirmiştir. Öyle ki kitapta açıkladığım fikirler, ülkemde kurulmaya çalışan yeni düzende kullanılmıştır. Birçok devrim ve reform sürecine ön ayak olmuştur.

Jean Jacques Rousseau, 2 Temmuz 1778 yılında altmış altı yaşındayken sabah yürüyüşü sırasında düştü ve kan kaybından hayatını kaybetti.

ZEYNEP ELMAS

11 D

KAYNAKÇA

- www.bilgiustem.com
- www.sozkimin.com
- Alfa yayıncılık Felsefe Kitabı

YÜZYILIN EN ÖZGÜR AŞKI SIMONE DE BEAUVOİR'DEN SARTRE'A MEKTUPLAR

Jean-Paul Sartre (1905-1980)

"İnsan özgür olmaya mahkûmdur."

Sartre en ünlü varoluşçu filozoflardandır. Varoluşçular insan özgürlüğünü felsefelerinin merkezine oturturlar. Sartre için insanoğlunun temel gerçeği özgür olmasıdır. Sartre bu noktayı "Varoluş özden önce gelir." şeklinde dile getirir.

Şu açıktır ki nesnelerin amacı vardır. Sartre insanların nesneler gibi olmadığı ve varoluşlarının bir amaçla açıklanamadığını savunur. Amacımızı ve davranışımızı kendimiz özgürce seçmeliyiz. Herhangi bir anda eski alışkanlıklarımızdan ve toplumsal sorumluluklarımızdan kurtulma özgürlüğüne sahibiz.

Simone de Beauvoir (1908-1986)

"Kadın doğulmaz, kadın olunur."

Simone ilk olarak "Kadın neden ötekidir?" sorusunu yöneltir.

Beauvoir bu soruyu sorarken varoluşu üç farklı segmente ayıran Sartre'dan yardım alır.

1. Kategori: Kendinde varlıktır (dağ, ağaç, sandalye).

2. Kategori: Kendisi için varlıktır.

3. Kategori: Başkaları için varlıktır.

Beauvoir toplum açısından kadınların 3. kategoride olduklarını iddia eder.

Beauvoir kadınların kadın doğmadıklarını ileri sürer. Kadınlar kadın yapılmışlardır. Kadınlar aslında nasıl davranılacağını belirleyen bir doğaya sahip değillerdir.

Ve kadınlar özgürlüklerini kullanıp kendisi için varlık olabilirler fakat Beauvoir kadınların bunu yapmayacağını farkındadır. Çünkü Sartre'ın da dediği gibi özgürlükle birlikte sorumluluk da gelir. Kadının kazandığı özgürlük ona zorluk da getirir.

Bu şekilde ikilinin felsefelerini incelediğimizde özellikle Beauvoir'in felsefesinde Sartre'dan yardım aldığını anlarız. Ve iki felsefe devinin 30 yılı aşkın süren bir beraberliklerinin olduğunu öğrenirsek belki bu tesadüfe daha da anlam verebiliriz. İkili Sorbonne'da tanışmış ve daha sonra "Modern Zamanlar" isimli bir gazete kurmuşlar. Varoluşçuluk felsefesiyle öne çıkan Sartre ve feminizmin yükselişinde büyük rol oynayan bu iki isim "Yüzyılın En Özgür Aşkı" olarak da adlandırılır. İkilinin birbirini entelektüel açıdan doyurabilmesi de bu ilişkiyi güzel yapan noktalardan biri.

Sartre'nin 1980'deki ölümünden altı yıl sonra Simone de Beauvo-

ir de dünyaya el sallayarak gitti. Montparnasse mezarlığında sevgilisi Sartre'nin yanına gömüldü.

Simone'dan Sartre'a:

"Sartre'la karşılaştığım zaman, her şeyi kazandığıma inanmıştım. Onun yanında benim kendimi gerçekleştirmem başarısızlığa uğrayamazdı. Şimdi kendi kendime şunu söylüyorum: Kurtuluşu bir başkasında görmek, yıkılmanın en güvenli yoludur."

Simone'dan Sartre'a:

Verdiğim adreslere hemen yazın. Sizi hafif trajik ve biraz da kendini bırakmış bir biçimde seviyorum.

EYLÜL NAZ AKKAN

10 B

CESUR YENİ DÜNYA (ALDOUS HUXLEY)

Gözümüzü kapatalım ve şöyle yaklaşık 30-50 yıl sonraki dünyayı düşünelim: Şimdiden hayal edemeyecek kadar teknolojiye sahip olduğumuzu da düşünürsek yapay zekâ, gen aktarılması, yapay bebekler (Biz buna daha çok genleri değiştirilmiş, diyoruz ama sonuçta yapay.)... Birçok şey yapay olacak.

Temelini attığımızı göre yavaş yavaş konumuzun daha derinlerine inerek hayal etmeye devam edelim. Bu gen aktarılması yüzünden anne-baba rolünün azaldığını ve bebeklerin yavaş yavaş bu şekilde üretilmeye ve çoğalmaya başladığı bir yere adım atıyorsunuz. Her yer fabrika ama daha çok bebek üretmek için. Artık anne-baba rolü yok. Hatta anne-baba olmaması bize ne kadar garip geliyorsa onlara da anne-baba olması bir o kadar garip geliyor. Şimdi bir fabrika seçip içine doğru girelim. Şu an etrafına şaşırarak bakıyorsun çünkü senin veya bizim deney tüpleri dediğimiz tüplerin içinde milyonlarca embriyo kuluçkaya yatırılmış, bebek olmak için bekliyorlar. Bu işin nasıl olduğunu merak ediyorsun. O zaman yavaş yavaş daha da içine girelim. Üst üste birçok raf var ve bunlar sıraya konulmuş bir şekildeler. Seçmek istedikleri tüp olursa 11. raf 147. sıra diye tüp oradan alıp götürüyorlar. Tabi bunun için çok fazla kişi var. Bir tüp için o fabrikada ne kadar kişi çalışıyor değil mi? Tam o sırada müdürün öğrencilere fabrikayı anlattığına şahit oluyorsun. "Tüplerin işlemiden geçmeleri sekiz dakika sürüyor ve şu ana kadar dokuz yüz altmış tane tek yumurta ikizi oluşturmayı başardık. Bu bir mucize değil mi? Biz yılda yüz seksen dokuz ikiz grubundan on altı bin on iki adet tabi bazı tropik merkezlerde ..." diye heyecanlı heyecanlı anlatan bir müdür. Aslında birçok şey değişmiş olsa da bazı şeyler özü gibi kalmış. Mesela

senin şu an yaşadığın dünyada nasıl bir rekabet varsa aynı burada da fabrikalar arasında bebek üretebilme sayısı arasında rekabet var. Bu sadece bunlardan bir tanesi... Peki, şu fabrikaya girdiğinde tüpü alan hemşire veya çalışanları takip etmeye ne dersin. Bence kulağa gayet hoş geliyor. Şimdi tüpü takip ettiğinde oda gibi bir yerde tüpte bulunan bebek embriyolarının kuluçkaya yatırıldığını fakat yatırılmadan önce tüpe istedikleri özelliği iğne ile enjekte ettiklerini görüyorsun. Böylelikle o bebek büyüdüğünde bu özelliklerin hepsine sahip olmuş olacak. Tıpkı senin dünyadaki bilgisayar oyunlarına benzemiyor mu? Özelliğini seçiyorsun ve oluyor.

Fabrikaların üst katlarına çıktıkça bir anons sesi duyuyorsun. Müdür de orada "Bu anons sayesinde bebeklere her gün uyurken dört saat boyunca neyi yapıp neyi yapmayacaklarını öğretiyoruz." Bu esnada geçen anons da "Gamalar haki yeşili giyer. Haki yeşilinden nefret ederim. Bu yüzden gamalardan da nefret ederim. Böylelikle alfalar, betalar, epsilonlar doğuştan gamalardan nefret ederek doğmuş olurlar." Tabi bu gama, alfa, beta, epsilon bunlar kim, ne, nasıl sorularını kafanda dolaştırıyorsun. Onlarda da aynen senin şu an yaşadığın dünyada olduğu gibi sınıf ayrımcılığı var. Alfalar hepsine göre daha üstün. Çünkü bebeklikten onların alfa olabileceklerine inanıp alfa özellikleri enjekte ediyorlar: güçlü olmaları, boylarının uzun olması, diğerleriyle takılmamaları... Aslında yine sınıf ayrımı var. Biraz daha yürüyorsun ve bir deneye daha rastlıyorsun. Bebeklerin ilk başta kitap ve çiçek dolu bir odaya konulduğunu ve bebeklerin onlarla oynayabilmesinin sağlandığını görüyorsun. Sonra odaya bomba sesi, yangın siren sesi, bomba patladığındaki sar-

sıntının ve depremdeki sarsıntının örneğinin canlandırıldığını görüyorsun. Sonra bebeklerin önüne tekrar kitap ve çiçek konulduğunda bebeklerin kitaplardan ve çiçeklerden kaçtığını görüyorsun. Böylelikle de bebekler nelerden uzak durmaları gerektiğini nelerle oynamaları, kimlerle arkadaş olmaları gerektiğini gayet rahat bir şekilde öğreniyorlar.

Şimdi küçük bir yerde ayrı bölge denilen anne-baba rolünün hâlâ bulunduğu bir yere gidiyorsun ve tabi yanında fabrikadan insanlar da var. Bu bölge sana normal gelse de onlara çöplük gibi gözüküyor. Sen onların tepkilerini normal bulmuyorken onlar da anne-babayı normal bulmuyorlar.

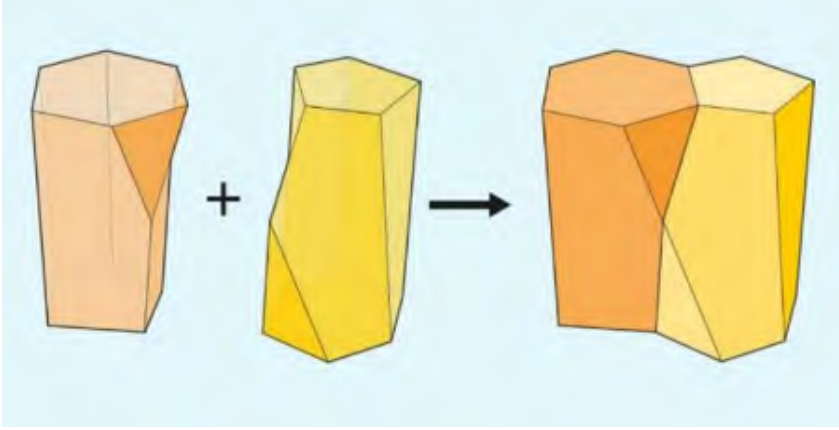
Peki, bunları gördün, yaşadın, anladırılmaya çalıştın ve şimdi o gördüğün olaylardan geriye doğru sarmaya başla ve uyan. Şu an öyle bir zamanda veya dünyada değilsin. Belki için rahatladı belki o hali daha çok sevdin belki garipsedin belki de kendini mutlu hissettin. Bunların hepsi sana kalmış. Peki ya bu hayal ettiğin zaman hayal değil de gerçek olsaydı? Ya şu an ki sahip olduğun ahlak, din, aile kavramı, doğruların ve yanlışların öğrendiğin gibi değil de, yapman ve yapmaman gerekenler yaşadığın zamandaki kurallardan daha farklı olsaydı, bütün bildiklerin yanlış olsaydı...

Kısacası bildiğin bir zamanın içerisinde bilmediğin bir zamana doğru yol alırken zamanın içindeki bilinmezliğe doğru gidiyor gibi mi hissederdin yoksa kandırılmış gibi mi? Ya da bizim bilemediğimiz bir hisse mi sahip olmuş olurdun? Acaba kendine Cesur ve Yeni Dünya'da bir yer bulabilir miydin?

GÖKSU AKSOY

10 A

YENİ GEOMETRİK ŞEKLİMİZİ GÖRDÜNÜZ MÜ?

Bilim insanları tarafından keşfedilen bu cismi üstte altıgen, altta beşgen ve köşede oluşan bir üçgen olarak tanımlayabiliriz.

Bugüne kadar böyle bir şekil yok muydu? Tabii ki hayır. Sadece ABD'nin Pennsylvania eyaletindeki Lehigh Üniversitesinde bulunan bilim insanlarının deriyi oluşturan epitelium hücrelerinden yola çıkarak "Scutoids" olarak adlandırılan bu şekli keşfettiklerini söyleyebiliriz.

Bu keşif elbette sadece matematiği değil, tasarım ve biyoloji gibi dalları da çok yakından ilgilendiriyor. Hatta öyle ki Scutoidler bize tahmin ettiğimizden çok daha yakın. Şöyle bir elinize bakın lütfen, ne görüyorsunuz? Evet, gördüğünüz şey bir scutoid değil, ancak bu sırada scutoidler derimizin içinde. Siz var olduğunuzdan beri olduğu gibi gezmeye devam ediyor.

Luis Escudero, Javier Buceta gibi bilim insanları bu yeni şekli nasıl keşfettiklerini şöyle anlattılar: "Varonoi Diagramlarını modelleme işlemi sırasında gördüğümüz sonuçlar garipti. Modelimizin öngörüsüne göre dokunun kıvrımı arttıkça hücrelerin alabileceği şekiller yalnızca kolon veya şişe değildi. Meğer bu yeni şeklin adı bile yokmuş." Böylece şeklimizin nasıl keşfedildiğini yüzeysel de olsa daha iyi anlamış olduk. Bahsetmeden geçmeyelim, Scutoid ismini Scutellum'dan alıyor. Yani böceğin göğüs kafesi ya da karın kısmının arka tarafı. Sözü daha fazla uzatmadan yeni şeklimize aramıza hoş geldin diyoruz. Belki yakında kendisini bir sınav sorusu olarak karşımızda görürüz. Kim bilir?

ALPTUĞ DENİZ
11 D

EN BÜYÜK ASAL SAYI

Gün geçmiyor ki matematik dünyasında yeni şeyler ortaya çıksın. Bugünlerde ise en büyük asal sayının bulunuşuna şahitlik ediyoruz. Karşınızda en büyük asal sayı M82589933. Kendisini 2 üssü 82.589.933 olarak tanımlıyoruz. 24.862.048 basamaklı olup bir Mersenne Asalı'dır. Büyüklüğünün kafanızda daha iyi canlanması için örneklendirirsek, bu sayıyı yazmaya başlarsanız son rakamına gelebilmek için 54 gün harcamanız gerekecektir. Bu asal sayının kâşifi ise Florida'dan Patrick Laroche.

Bu sayıyı GIMPS (GREAT INTERNET MERSENNE PRİME SEARCH) yazılımını kullanarak 4 ay gibi bir sürede buldu. Asal sayıların günlük hayat kullanımı için internet güvenliği, bilgi işlem gibi konularda önemi vardır. GIMPS ise bir sonraki hedefinin 100 milyon basamaktan büyük bir asal sayı bulmak olduğunu açıkladı. Bu yeni asal sayının kâşifi siz olmak istemez misiniz? Eğer bir bilgisayarınız, yeterince mantığınız ve sabrınız var ise neden olmasın?

Bu yeni asal sayının kâşifi aynı zamanda 150.000 dolarlık bir ödülle mükâfatlandırılacak. Sıradaki en büyük asal sayı kim, ne zaman bulacak? Tabii ki bilinmez. Bildiğimiz tek şey ise bunun sonsuza kadar devam edeceği...

ALPTUĞ DENİZ
11 D

DÜNYA TARİHİNE İZ BIRAKANLARIN GÜNLÜĞÜNDEN SİZLER İÇİN SEÇTİK

"Im' amicey Plato, Aristoteles, mi amice sed est verus amicus meus optimus."

Isaac Newton

Galileo 1642'de bir tutsak olarak öldü. Neyse ki aynı yıl, yılbaşı günü daha zeki bir bilim adamı doğdu. Öfkeli, mutsuz ve sıra dışı biriydi, aynı zamanda bir dâhiydi. Kim mi? Isaac Newton.

ISAAC

NEWTON'UN GÜNLÜĞÜ

1655...

Karanlık... Işığın yokluğunda ve-rilen bu isim, insanlığın en eski korkularından biriydi aslında. Gü-neşten saklanır, parıltıdan kaçır ve berraklıkta yok olurdu. Başka bir deyişle aydınlığın sol eliydi karanlık. Buna göre insanlık aydınlıktan da korkardı. Ben ise bugün bunu en iyi şekilde kanıtlamıştım. Grat-

ham' da uçurtmaya bağladığım fener geceyi aydınlatmış, kasaba halkının ise ödü patlamıştı.

1659...

Okulu sevmezdim ama ne demiş-ler beterin beteri de vardır. Peder Simit'in ölümü ile annem beni okuldan almış ve çiftlik işlerini yapma-mı söylemişti. Çiftlik okuldan çok daha kötüydü. Bugün koyunları gütmek yerine bir su dolabı maketi kurmaya çalışıyordum ta ki komşu-muz ihtiyar Ron'un feryadı duyula-na dek. Maalesef başıboş bıraktı-ğım koyunlar ihtiyarın bahçesine zarar vermiş, annem ise canından bezmişti. Bir keresinde ise tarladan eve getireceğim at kaçmış ve ben bunu bile fark etmemiştim.

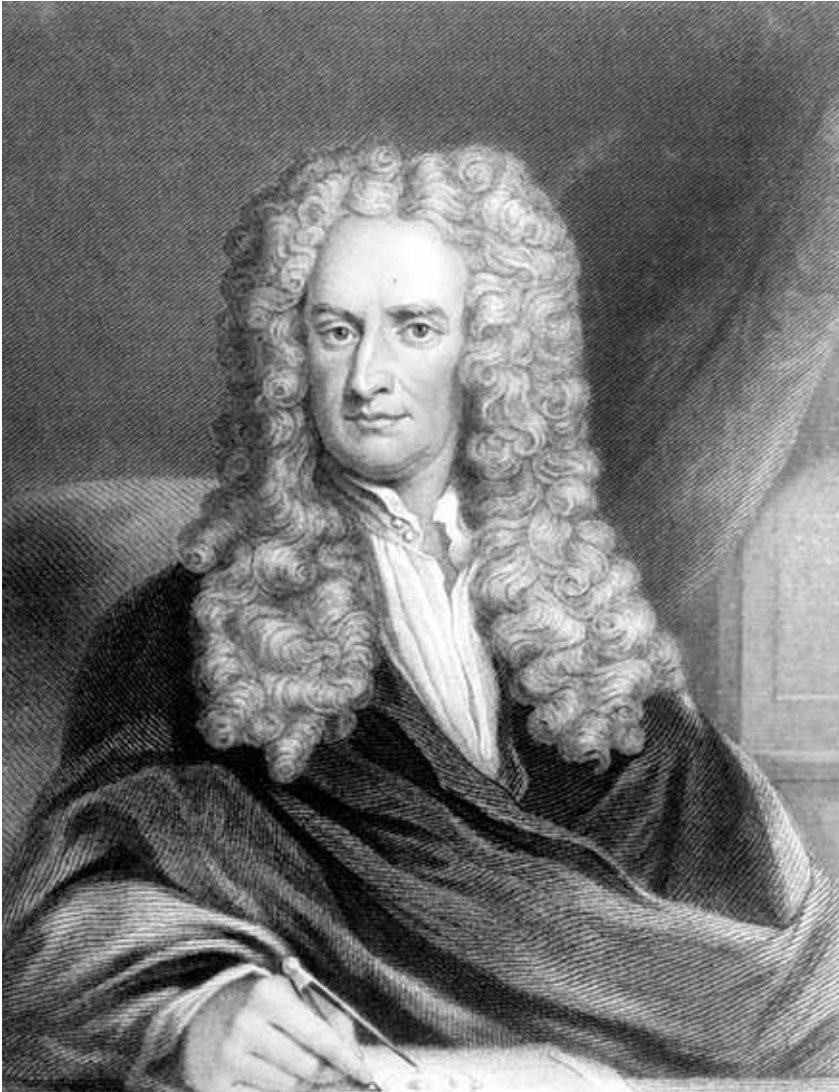
Neyse ki okuluma geri dönüyorum.

1665...

Veba kasabayı kasıp kavuruyordu. Geçtiğim sokaklarda sefalet ve umutsuzluk elle tutulabilir cins-tendi. Trinity College kapandı Lin-colnshire'deki çiftlik evinde dönü-yorum.

1666...

Bugün bahçedeki elma ağacının altında kitap okurken garip bir şey fark ettim. Güzel kırmızı renginin daha terk etmediği fakat yavaş ya-vavaş çürümeye başlayan bir elma. Peki, elma niye yerdeydi? Niye tüm elmalar 90 derecelik açı ile yere düşüyordu? Cevap basitti.

Onu yere çeken bir kuvvet olmalıydı fakat elmayı yere çeken kuvvet neden ayı da çekip kafamıza düşürmüyordu?

1666...

Bugün çiftlikteki karanlık odada güneş ışığını bir prizmaya tuttum. Bunun sonucunda oluşan ışık tayfı bana beyaz ışığın tek başına bir oluşum olmadığını fark ettirdi.

1667...

Üniversitenin yeniden açıldığı haberini aldım. Çiftlikte geçirdiğim 2 yıl oldukça verimli geçse de dönme vakti...

1669...

Bugün Cambridge'deki eğitim hayatıma matematik profesörlüğü ile devam ediyorum. Daha önemli olan haber ise çiftlikte yaptığım prizma deneyine dayanarak geliştirdiğim, mercekli teleskopların

kusurlarından arınmış yansıtma teleskopum bilim dünyasında ilgi görmeye devam ediyor.

1696...

30 yılımı geçirdiğim üniversitedeki son günüm. Birkaç gün önce teklif edilen Kraliyet Darphanesi Müdürlüğünü kabul ettim Londra'ya gidiyorum.

1703...

1672' de üyesi olduğum Royal Society'nin başına geçtim bugün. Açıkçası fazlasıyla gururluyum, aklıma hep eski günler geliyor.

1705...

Ömrüm boyunca matematik, mekanik gibi kavramlarla uğraştım ve sonucunda birçok sıfatla anıldım: fizikçi matematikçi, astronom, mucit, filozof, ilahiyatçı...

Bugün ise etiketlerime bir yenisini ekliyorum: şövalye.

27 Mart 1727 Westminster Manastırı

Bedenim çürüyor. Hayatım boyunca çok şey söyledim. Olur dedim, olmaz dedim, olur olmaz şeyler dedim. Yanlış zamanda geldim, geç kaldım, acele ettim. Hiçbirinden pişman değilim. Bu zamana kadar birçok insan beni birçok şekilde tanımladı. Öyle ki ardımdan yarı ilah bile dediler. Fakat kanımca ben, gerçeğin büyük okyanusları keşfedilmemiş halde önünde uzanırken kumsalda oynayan bir çocuktan daha fazlası değilim.

BURCU HÜSEYİNOĞLU

11 D

KAYNAKÇA

- www.gercekbilim.com
- Bilimin Öncüleri - Cemal Yıldırım
- Bilim Tarihi - Hüseyin Gazi Topdemir ve Yavuz Ünal
- Kuvvet Hissediyor musun? - Richard Hammond
- Bilim Tarihine Giriş - Kolektif
- Nasıl Bilirdiniz? - John Lloyd

İYİ DE BU BENİM NE İŞİME YARAYACAK?

Matematik dersinde öğrencilerin aklını kurcalayan bir sorudur bu. Öğrenciler, ezberledikleri teorik bilgilerle sınavlarda belirli başarılar elde etseler de öğrenilenleri gerçek hayatta uygulama konusunda çok zorlanmaktadırlar.

Matematik size elinizdeki bilgileri nasıl kullanacağınızı öğretir, elinizdeki verilerle nasıl bir yol çizceğinizi, sonuca nasıl ulaşacağınızı gösterir. Matematik sanatı gelişmemiş bir insan, elindeki bilgileri nasıl kullanacağını bilemez. Örneğin, elinizde belirli bir miktarda para var eğer matematiksel düşünemiyorsanız elinizdeki parayı düzgün değerlendiremezsiniz.

Matematiği küçümsemeden veya ondan korkmadan önce ne olduğunu iyice kavramamız gerekmektedir. En baştan başlayacak olursak matematik "İnsan aklının sembolik dilidir." Köken-

ce Yunancaya dayanır ve çalışma, öğrenme anlamına gelir. Bütün bilimlerin kaynağı matematiktir. Bu yönden evrensel bir dil ve bir kültür olarak da düşünülebilir.

Çağımızda matematik evreni anlamak için değil ezberlenip sına-va girilmesi için öğretiliyor. Dolayısıyla öğrencinin kafasında "Ben bunu neden ezberlemek zorundayım." şeklinde bir düşünce oluşuyor. Eğer biz matematiğin ne kadar büyüleyici, doğayı ve evreni anlamak için mükemmel bir yol olduğunu bilmezsek kafamızda her zaman bu düşüncelerle gezeriz.

"Matematik istesek de istemesek de hayatımızın içinde vardır ve var olmaya devam edecektir. Matematik sizin karşınıza markette, alışverişte, yemek yaparken, saat hesaplaması yaparken... çıkabilir. Beyniniz artık bunları otomatik yapsa da bilimsel olarak

düşündüğünüzde bunların hepsi matematiktir ve her ne kadar gerçek hayatta işimize yaramaz dense de ister istemez kullanılır. Aslında bizim kendimize sormamız gereken en önemli sorulardan biri matematiği nasıl seveceğimizeyizdir.

MATEMATİK NASIL SEVİLİR, SEVDİRİLİR?

Çocukların Düşüncelerini Birbirleriyle Paylaşmasına İzin Verin

Profesörlerin oyun ve görsel materyaller hazırlamasının altındaki neden, çocukların sosyal paylaşımlarıdır. Onlara göre çocuklar birbirleriyle paylaşarak, konuşarak daha iyi öğreniyor ve bu öğrenmeleri kalıcı oluyor.

Bu nedenle öğretmenlerin daha fazla proje çalışmalarına yer vermesinin faydalı ve etkili olacağını savunuyorlar.

Dili Kullanın

Çocuklara sayıları sadece rakam olarak değil, kelime olarak yazıyla da öğretmek gerekiyor. Çocuklar birbirleriyle konuşurken dili kullanıyor ve öğrenmelerini pekiştiriyorlar.

Çocukların Yeni Öğrendikleri Konuları Tekrarlamasına İzin Verin

Prof. Dr. Davis ve Prof. Dr. Koontz göre matematiksel düşünme: "Bir problem üzerinde bağımsızca, farklı şekillerde çözüm yolları bulmaya çalışma."dır. Eğer çocuk bu beceriyi erken yaşlarda kazanırsa gerek eğitim hayatında gerekse iş hayatında karşısına çıkan engelleri aşmada daha başarılı olacaktır.

Matematik Günlük Hayatın İçinde

Matematik hayatın her alanında... Sabah matematikle uyanıp matematikle kalkıyoruz. Her şeyi matematiksel düşünceyle planlıyoruz. Bir kere düşünün günlük hayatta sayıları ne kadar sık kullanıyoruz: "3'te buluşalım, 2 tane çikolata al..." Matematiksel düşünce toplama, çıkarma gibi aritmetik şeyler değil, tam tersine: "Düşünme üzerine düşünme, inceleme, analiz etme, soyutlaş-

tırma, somutlaştırma, farklı çözüm yolları bulmadır." Matematik hayatın bir parçası... Bu nedenle her an her yerde çocuğunuza matematik öğretebilirsiniz.

MATEMATİK KORKUSUNDAN NASIL KURTULURUM?

Öncelikle matematikte neleri yapıp neleri yapamadığınıza karar vermeniz gerekiyor. Ardından tespit edilen eksikler üzerinde sıfır bir kaynak alıp çalışmaya başlamak gerekiyor. Temelde eksik olanlar düzeltildikçe motive olmaya başlanacak ve ileride karşınıza çıkan sorulardan korkmamaya başlayacaksınız. İşlem kabiliyetiniz iyi fakat konuları anlamakta güçlük çekiyorsanız ders çalışırken konuları kavramaya daha fazla vakit ayırmalısınız. Özellikle matematiğin en güçlü alanı çeşitli problem tiplerini birbirinden ayırt edebilmektir. Bu ayrımı yapabilme seviyesine gelene kadar konu çalışmasına devam edin.

Birçok matematik kitabının sonunda konu tekrar problemleri vardır. Her konunun sonundan bir problem seçerek bu problemler arasındaki farklılıkları not edin. Her problemin çözümü için yapmanız gereken ilk basamağı yazın. Örneğin: OBEB ile OKEK

problemleri arasındaki fark nedir? Yaş problemleri ile işçi problemlerini nasıl ayırt ederim ve her biri için işleme nasıl başlarım? Güçlük çektiğiniz konuları asla atlamayın. Onları iyice öğrenmeden yeni konuya geçmeyin. Örnek problemleri, işlem basamaklarını iyice kavrayana kadar tekrar tekrar çözün. Bunun vakit alacağını da aklınızdan çıkarmayın. İşlem kabiliyetiniz iyi, konuları da anlıyorsunuz fakat hata yapıyorsanız çok fazla soru çözmeye odaklanın; fazla soru çözdükçe hatalarınızın azaldığını göreceksiniz. Soru çözerken yanınızda bir saat bulundurun ve ne kadar zamanda soruları çözdüğünüzü gözlemleyin, böylece problem çözerken kısalan süreyi ve hatalarınızın azaldığını görünce motive olacaksınız.

NAGİHAN TOKA

11 D

KAYNAKÇA

- www.pedagogseviyavuz.com

- www.kendinigelistir.com

WE ARE NOT STRANGERS ANYMORE

Interviewer: First of all I would like to know your name and your nationality

Catrice Kabuka: I'm from America, Ohio. My name is Catrice Kabuka.
Interviewer: Why did you choose Turkey out of all the other countries?

Catrice Kabuka: I like to learn about different cultures and pick up different languages and I thought Turkey is just rich in history and culture and I wanted to come and experience it.

Interviewer: What's your favourite thing about Turkey?

Catrice Kabuka: So far my favourite thing is the food.
Interviewer: Is there anything that you would like to change?

Catrice Kabuka: Probably the metro

Interviewer: What do you think about Turkish people?

Catrice Kabuka: I think the people are very nice so far, very helpful. I feel like people are different here, they are more outgoing, once you start getting closer.

Interviewer: Do you like the education system here?

Catrice Kabuka: I feel like it's a very good school.

Interviewer: So what are the similarities between your country and Turkey?

Catrice Kabuka: Well, there's McDonalds. It's actually the same, the weather and the neighbourhood.

Interviewer: What would you be if you weren't who you are now.

Catrice Kabuka: I would like to be a model.

Interviewer: Are you happy with your job?

Catrice Kabuka: Yes, I'm happy with my job. I've been teaching for seven years. It has highs and lows.

Interviewer: Do you find any difficulty in speaking Turkish?

Catrice Kabuka: I'm learning. It's hard. I'm not good at picking up languages. I'm better at understanding than speaking.

Interviewer: How long have you been in Turkey?

Catrice Kabuka: Since January 14th. So I came here this year.

Interviewer: That's interesting, it was nice meeting you. Hope you have a good day.

Catrice Kabuka: It was nice meeting you guys too.

**IRMAK NAZ BUĞA MARYAM
MOHAMMAD HAROON
PREP A**

Interviewer: Imagine your future, what would you want to be or do when you get retired?

Amy: When I retire, I hope I can travel the world but I can't do it with three children because they take all my money.

Interviewer: Can you compare the

education system of Turkey and that of your country?

Amy: I think the Turkish education system is... It's a lot of memorization. If you don't have a good memory, you don't do good but if you have a good memory, you do good. That's not a way to learn. That's not practical. But it is not like that here at Arel Schools. You are very lucky to be a student here.

Interviewer: What do you think about living in Istanbul?

I love Turkey, I love Istanbul. I say to my students "You don't know how lucky you are to be here in this school." I mean sometimes they can't realize how lucky they are.

Interviewer: Finally, can you speak Turkish?

Amy: I can speak basic Turkish.

Interviewer: Was it difficult to learn Turkish?

Amy: Turkish is more difficult because your words are longer like your subject verb, everything is one word "ez-ber-li-yor-sun" that's a really long word but in English it's three words "you are memorizing". In Turkish everything is one word so that's hard but the reading and writing are easy. The letters are letters, they make the same sounds all the time so English is harder for reading and writing, I think.

**GÜLŞAH ALKAN
SUDE NAZ AKÇİL
PREP A**

A CHAOTIC TRIP

Fred had thrown the last ball that he made from paper to the rubbish bin in the boring Geometry lesson as the school bell rang. He realised the dregs of joy outside in the corridor and jumped out from the class into the crowd. As he was trying to find out what was going on, he heard someone yelling "ATLANTIC OCEAN!", where he met his puppy love. He got excited and got his hopes up finding her and express his feelings again, just like he did in kindergarten. He had to participate that trip.

A few weeks later, twenty students who were qualified for the trip were waiting to board the ship with undescrivable excitement at the port. They settled in their room and made a short tour inside the ship under the supervision of the two teachers. The journey started after making sure that everything was complete and saying goodbye to the families. Everything was perfect, especially for Fred. He knew that he wanted the impossible, but he couldn't stop being excited. What if he met her? What would he do then?

On the evening of the second day, everyone was accustomed to the life of the ship. They ate dinner, played games, danced and agreed to meet for breakfast the next day at 9am. Fred had decided to keep a diary of his trip. When he and his roommate, Jasper, went to the room, he noticed that he was exhausted today so he delayed his work until the morning.

On third day of the voyage, it was early in the morning. A light sleeper, Fred opened his eyes with a thunder. The storm was coming and it scared him a little. He checked out Jasper, but his friend still had a good night's sleep. He tried to sleep again for a while, but when he failed, he began to write down his diary. The storm was getting stronger and harder to write.

Suddenly, a strong thunder was heard, and everyone jumped out from the rooms in fear. While the teachers were trying to calm the students, a man of the crew came and said that they had a big problem: they had lost all signal from the shore.

The ship was swaying strongly in the water, and everyone was struggling to survive. Life jackets were worn immediately. There were lights going on and off with the screams of the students. After a great crash, the ship was buried in silence and darkness.

When Fred opened his eyes to a dark blank space he could feel the cold in his chest. He understood he was lying on the cold sand where he just heard waves almost reaching to his feet. He felt five or six people's shadow trying to comfort him. He fell asleep quietly.

It was morning already and Fred was awake trying to remember what had happened to him. He saw some of his friends coming towards him. His teacher told them to get together so she could count them to see if there were any missing students. They had three losses; one of them a teacher, one of the girls and Jasper. They hadn't found them dead or alive yet. While these events were happening, Fred was coming to his senses. At that moment, he noticed that there were eyes watching him with astonishment. These eyes belonged to creatures that looked much different from the human physiological structure; smaller, weaker, more brunette... They were trying to communicate, but Fred didn't understand any word. Their teacher was in the same situation. Suddenly they were surrounded and they began to be taken away.

That was a glorious island. No human has set foot there in years except one person, an old man. Years ago, such a

cruise ship had an accident nearby and took refuge on the island. A few unusual incidents and frightening voices scared people and cause them to flee the island before they could fully repair the ship. They had left only two people behind them; this old man and his suddenly lost little granddaughter. The students were listening to this old man with interest while he was describing his adventures there. How had he found the locals, how had he communicated with them, how had he assimilated with them? However the saddest part was the story of looking for his granddaughter, and unfortunately he hadn't found her.

On the third day on the island, the search-rescue team reached the island while overhearing this conversation between the old man and the students who survived with the help of the locals. The students ran to the ship which had come to rescue them with joy. The old man stopped Fred, there was something he wanted to confess, but he only gave back his diary. Fred thanked him and went to his friends.

When he opened his diary a few days later, he noticed that there was a letter and a photograph inside. Indeed, he had found her. And now there were two losses; his best friend Jasper and his childhood love, but this time forever...

SİMGE SILA ERBEK

10 A

NOMOPHOBIA

Nowadays, most people have an addiction called, nomophobia. What is nomophobia? How does it affect us? What problems does it bring to our lives?

Why Are We Addicted?

First of all, we should search for the reasons of addiction to solve it. They say most of children are addictive to computer games. But do we know why? Kids do what their parents do. They get angry with their kids but they also use mobile phones all the time. When children see that, they copy their parents and do the same. If we do not have any hobbies, again we can become addicted.

Relationships With Family

It is important to maintain relationships with family. But when the internet entered our lives, our communication skills diminished. Let's take an example of a family sitting in the living room. They are all looking at their phones and don't talk with each other. We need to stop this to have better relationships with each other.

Relationships With Friends

Another effect of nomophobia is communication with friends. Imagine you are going out with your friends. You sit at a cafe, order your meal and wait for it. When you look at your friends you see they are all looking at their phones. When we chat with

each other we talk about things happening on the Internet. We should change this.

As a result, nomophobia is affecting our lives deeply. We might say "I do not use it that much" but we do. Maybe we have not noticed it yet but it does affect your life too. We should make a move to stop this. Because the only person who can change our lives is us...

EKİN DÖVENTAŞ

10 A

Imagine being without your phone for a long time. Are you scared? Well you might have nomophobia. People who have nomophobia are scared of being away from their mobile phones.

So many people have nomophobia these days. Especially teenagers. Wasting so much time on mobile phones makes you a phone addict and nomophobia is one step ahead. It seems to be recovered from easily but it is very hard to get rid of it. You should have medical assistance to become a non nomophobic person. Also it is very dangerous for your physical health because of the radiation that comes out from your mobile phone. Your eyes, face and your body will also get damaged from the radiation. You might have mental issues too. One of the biggest problems of nomophobia

is having social problems. These addicts are far away from social environments and also they have trouble with making new friends so they don't have much friends.

Using electronics is useful for our lives and you have to be adapted to electronics because of the age we live in but know your limit and don't become an addict.

BERKE GÜREL

10 A

EXCELLENT CITY

A city...

Which lives for the sake of living

Where the martyrs sleep

Where the tulips turn red

A city whose is the name of beauty,

Which whispers with the power of history

Which covers itself in beauties

A city which proclaims Fatih's victory

Which surrounds its walls with water

Which is adorned with mosques

An excellent city

Which possesses the love of poets

Which whispers with the power of history

Where music sounds

BAŞAK HÜSEYİNOĞLU

11 A

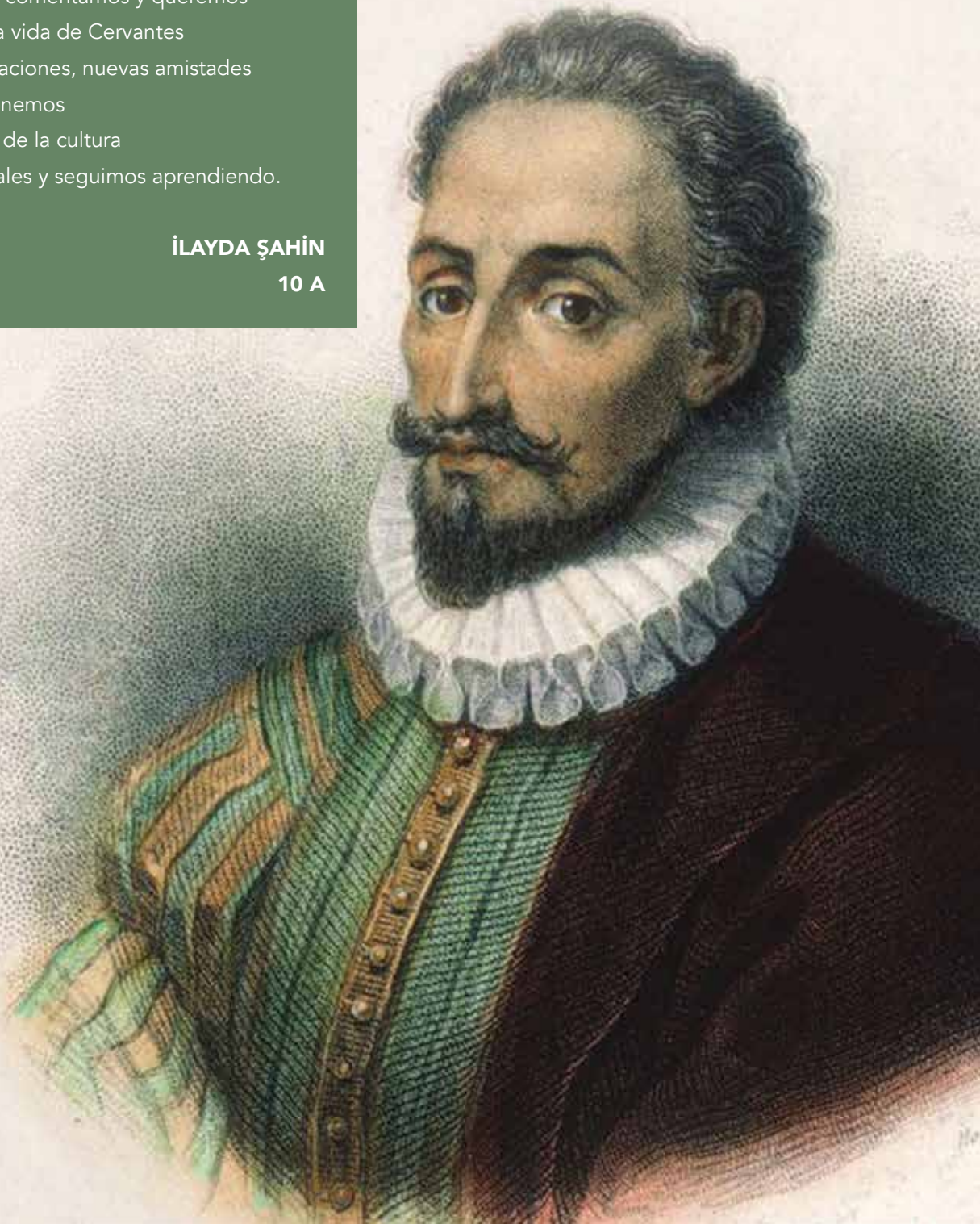
10 B

CERVANTES

Cervantes es escritor muy famoso
El alumno va a la biblioteca para conocerle bien
Ricos, variados, fantásticos materiales son
Vemos videos, comentamos y queremos
Aprendemos la vida de Cervantes
Nuevas informaciones, nuevas amistades
Todo lo que tenemos
Es una riqueza de la cultura
Somos bilingüales y seguimos aprendiendo.

İLAYDA ŞAHİN

10 A

DIE MEINUNGEN DER SCHÜLER ÜBER EUROPÄISCHE SPUREN IN BEYOĞLU:

Die Meinungen der Schüler über Europäische Spuren in Beyoğlu:

Ich habe diese Aktivität sehr nützlich gefunden. Ich habe an einem Station Wettbewerb Europäische Spuren in Beyoğlu teilgenommen und durch diese Aktivität viele neue historische Informationen gelernt.

ATA BEKEN

10 B

Durch dieses Spiel habe ich viele neue Informationen über Deutschland gelernt. Wir haben mit der Begleitung von unserer Deutschlehrerin die Fragen beantwortet. Bei diesem Spiel habe ich viele neue Informationen über Deutschland gelernt.

GÜLŞAH ALKAN

PREP A

Erstmal bedanke ich mich für diese Reise bei unserer Schule und Deutschlehrerin. Diese Reise nach Goethe Institut hat mir viel Spa gemacht. Wir haben eine Station Spiel in Beyoğlu gespielt. Durch dieses Spiel habe ich die Bibliothek Goethe Institut kennengelernt und die verschiedene europäischen Kulturen Spuren bemerkt.

LARA GÜZELSOY

10 A

Wir haben eine Gelegenheit mit dieser Aktivität nach Goethe Institut um die Deutsche Bibliothek zu entdecken. Wir haben auch neue deutsche Wörter durch diese Aktivität gelernt und haben viel Spass gemacht. Wir bedanken uns für diesen Ausflug bei unserer Schule und Deutschlehrerin.

BERKE GÜREL

10A

Das Spiel finde ich sehr gut. Wir lernen Deutsch als zweite Fremdsprache in der Schule und durch diese Aktivität kann ich mein Deutsch entwickeln. Ich danke bei Goethe Institut für dieses Spiel und möchte wieder spielen.

SELİN ÖZKANCA
PREP A

Die Meinungen der Schüler über Deutschlandkoffer:

Ich habe erstmal dieses Spiel in unserer Schule gespielt. Es ist sehr aufregend. Wir haben die deutsche Kultur und deutsche Essgewohnheiten kennengelernt. Wir haben bei acht Stationen viele verschiedene Fragen über Deutschland beantwortet. Ich denke, dass das Spiel sehr schön ist.

SUDEM DUMAN
PREP A

Die Meinungen der Schüler über
Brieffreundschaft:

Ich denke, dass dieses Projekt Brieffreundschaft für unser Deutschkenntnisse und Freundschaft sehr nützlich ist. Ich habe eine Freundin, die Dunya heißt, aus Kroatien kennengelernt. Wir sprechen auf Deutsch und Englisch miteinander. Ich kann die Kultur und die Gewohnheiten von ihm durch dieses Projekt lernen.

SEÇKİN ULAŞ TOKAY
10 E

Ich hatte viel Spass während des Ausflugs. Wir haben neue Plätze in Taksim durch das gegebenen Handbuch entdeckt. Außerdem haben wir in drei Gruppen konkurriert und am Ende dieses Wettbewerb haben die Gewinner Geschenke bekommen.

SUDE UZUN
10 A

It is a pleasure to be a student at Arel College. If you want to improve your foreign languages, that is the best school for you. In our ICT classes, we have a chance to improve our computer skills such as coding. For sports, there are many different choices for you.

Nehir ÖZOĞUL/PREP-A

Es ist sehr schön, dass ich die Freunde, die aus unterschiedlichen Ländern kommen, kommunizieren kann. Dieses Projekt hat mir viel Spass gemacht, denn ich kann meine Deutschkenntnisse verbessern und neue Informationen über die anderen Kulturen lernen. Es ist sehr interessant, um ihre Hobbys, Lebensweise und ihre Meinungen zu lernen.

GÜLŞAH ALKAN
PREP A

Wir kennen die verschiedenen Kulturen und Länder durch dieses Projekt. Dieses Projekt ist meine erste Erfahrung über Brieffreundschaft und dafür bin ich sehr aufgeregt. Ich habe das Leben und die Interessen von Menschen, die aus verschiedenen Ländern kennengelernt. Ich kann mein Deutsch auch entwickeln.

SELİN ÖZKANCA
PREP A

Wir haben die Freunde, die verschiedenen Kulturen haben, durch dieses Projekt Brieffreundschaft kennengelernt. Ich freue mich sehr dafür, dass eine Freundin aus Kroatien kennengelernt habe. Ich kann mein Deutsch durch diesen Weg entwickeln.

EKİN ŞAHİN
10 E

Deutschlandkoffer Spiel hat mir sehr gefallen. Durch dieses Spiel habe ich viele neue Auskünfte über Deutsche Kultur und Deutschland gelernt. Es war sehr lustig. Beim Spiel haben wir auf Deutsch auch praktisch gemacht.

EGE KÖRCEĞEZ
PREP A

HAZIR GIDALARDA NEDEN KATKI MADDESİ KULLANILIR?

1. Ürünün kıvamını arttırmak:

Emülgatörler katıldıkları ürünlere sürekli bir kıvam verir ve ürünün parçalara ayrılmasını önler. Stabilizatörler ve koyulaştırıcılar yumuşak tekdüze bir kıvam sağlar.

2. Besin değerini korumak veya arttırmak:

Vitaminler ve mineraller süt, un, tahıl ve margarin gibi birçok gıdaya eklenmektedir. Çünkü gıdaların bir kısmı bazı işlemlerden geçirilirken bu vitaminler ve mineraller kaybolabilmektedir veya bir şahsın diyetinde bu maddeler eksik olabilir, böylelikle eksik yerine koyulmuş olur. Bu tür bir zenginleştirme halk arasında beslenme yetersizliklerini azaltmaya yardımcı olacaktır. İlave besin maddeleri içeren tüm ürünler uygun bir şekilde etiketlenmelidir.

3. Lezzetini ve sağlığa

yararlı halini muhafaza etme:

Koruyucular küf, hava, bakteri, maya ve mantarların neden olduğu bozulmayı yavaşlatır. Bakteriye bulaşma hayatı tehdit eden botilizm gibi gıdalardan kaynaklanan hastalıklara neden olabilir. Antioksidanlar değişik yiyeceklerin içindeki sıvı ve katı yağların bayatlamasını veya tadının bozulmasını engelleyen koruyuculardır. Bunlar aynı zamanda elma gibi taze meyvelerin kesildikten sonra havayla temasları sonucunda renklerinin kahverengiyeye dönüşmesini engeller.

4. Asitlik veya alkaliliğin sağlanmasını veya kontrol edilmesini temin etmek:

Isıtıldıklarında asitleri serbest bırakan asitlik sağlayıcılar pastalar, bisküviler ve diğer fırıncılık ürünlerinin fırında pişerken kabarmalarına yardımcı olmak için soda ile reaksiyona girer. Diğer katkı maddeleri yiyeceklerin lezzet, tat ve renklerine uygun asitlik ve alkaliliği değiştirmeye yardım eder.

5. Lezzeti arttırmak veya arzu edilen rengi vermek:

Birçok Baharat, tabii ve sentetik çeşniler gıdaların tadını artırır. Benzer şekilde renkler de tüketicilerin beklentilerine cevap verecek şekilde bazı gıdaların görünüşünü güzelleştirir.

GIDA KATKI MADDELERİNİN ZARARLARI NELERDİR?

Alerjik reaksiyonlar: Gıda katkı maddelerinin tüketiminin çok fazla olması durumunda basit alerjik rahatsızlıklar kronikleşebilir veya ilerleyerek astıma dönüşebilir.

Gelişimsel bozukluklar:

Katkı maddeleri otizimli kişilerin durumlarını daha fazla etkileyebilir. Dahası yaygın gelişimsel bozukluklara ve kişinin altına idrar kaçırma gibi davranış bozukluklarına sebep olabilir.

Kulakta yarattığı problemler:

Vücudun her yerine oldukça fazla ve farklı şekilde etkisini

gösteren gıda katkı maddeleri kulaklar üzerinde birçok hastalığa neden olur: kronik orta kulak iltihabı ve günlük hayatta her an hissedilebilen rahatsız edici kulak ağrıları...

Uyku problemleri:

Doğal olmayan ancak bünyemize herhangi bir besin maddesiyle kolayca giren gıda katkı maddelerinin özellikle uyku konusunda birçok olumsuz etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Gün içinde çok fazla gıda katkı maddesi içeren ürünlerden (cips ve bisküvi gibi) tüketmiş olan bir kişinin uyuyamadığı, uyku sırasında aniden uyandığı ve verimsiz bir uyku süresi geçirdiği gözlenmiştir.

Cilt Problemleri:

Aşırı yağlı yiyeceklerin içinde bulunan katkı maddeleri, deri problemlerine, egzama ve ürtiker gibi rahatsızlıkların ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

HAZIR GIDALARDA KULLANILAN KİMYASALLAR NELERDİR?

1. Xanthan Gum: Soslarda, süt ürünlerinde, kremada, içeceklerde, dondurmada ve pek çok üründe stabilizatör, emülgatör ve kıvam arttırıcı olarak kullanılan katkı maddesidir. Bu madde, birçok yiyeckte hoş ve tatlı bir his oluşturur. Bu katkı maddesinin bilinen herhangi bir yan etkisi bulunmuyor.

2. Mono ve Digliseridler: Bu

maddeler emulsifiye olarak biliniyor. Mono ve digliseridler çok geniş yelpazedeki ürünlerde kullanılıyor. Pastacılık ürünleri, yer fıstığı yağı, margarin, krem şanti, puding ve dondurma gibi ürünler bunlardan bazılarıdır.

3. Soya yağı: Soya fasulyeleri, soya yağı çıkarmak için eziliyor ve solventlerle karıştırılıyor. Bol yağda kızartmak için kullanılan soya yağı, ayrıca kraker, kurabiye, margarin, hamur işleri ve çorbalarda anahtar malzemedir. Bazı içeriklerde soya yağı olarak etiketlenirken bazılarında ise bitkisel yağ olarak tanımlanır.

Soya yağı, çeşitli doymamış yağ asitleri içerir. Maalesef, doymamış yağlar uzun raf ömrüne sahip değildir. Hidrojenasyon ya da yüksek basınç altında soya yağının içine hidrojen gazı sıkıştırılarak istenmeyen bu özellik ortadan kaldırılıyor.

4. Niasin: Birçok gerekli vitamin, mineraller ile A, C ve K vitaminleri içeren brokoliyi fast-food menülerinde bulamazsınız. Taze sebze ve meyvelerin yerine

işlenmiş gıdalar vardır. Buğday unu, fast-food yiyeceklerde kullanılan en yaygın işlenmiş gıdadır. Buğday unu, susamlı, susamsız, özel şekilli ekmek yapımında kullanılıyor. Ekmek ürünlerinde bulunan buğday unu, çeşitli vitaminler, mineraller, folik asit, demir ve riboflavin içeriyor. Fakat, en yaygın kullanılan katkı maddesi niasin ya da B3 vitaminidir. Niasin, suda çözünebilen ve vücuttan idrar yoluyla atılır. Günlük niasin alımı için ekmek yemek zorunda değilsiniz. Süt ürünleri, balık, yağsız et, yer fıstığı ve yumurta da bol miktarda niasin bulunuyor.

5. Monosodyum Glutamat (MSG): Birçok fast-food restoranı tarafından kullanılıyor. Monosodyum glutamat glutamik asidin bir tuzudur. Glutamik asit proteinleri oluşturan 20 amino asitten birisidir. Besinsel açıdan bakıldığında elzem olmayan bir amino asittir, yani vücudumuzda sentezlenebilir.

MSG'nin güvenilirliği yıllardır bir soru işaretidir. 1959 yılında,

Amerikan İlaç ve Gıda Dairesi, MSG'yi güvenilir madde olarak sınıflandırdı. Sonra, 1980'li yıllarda araştırmacılar, glutamat ailesindeki kimyasalların beyin dokularına hasar verip vermediğini merak etmeye başladılar. Bu konudaki çalışmalar, sinir sisteminin normal fonksiyonunda glutamatın rolünü ortaya çıkardı. Aç karnına fazla miktarda MSG yiyenlerde ve astımlı hastalarda kısa süreli yan etkiler görüldü.

6. Tuz: Sodyum klorür ya da tuz, fast-food menülerinde her zaman bulunmaktadır. İlk sırada olmamasına rağmen tatlı yiyeceklerde bile tuz var. Fast-food zincirleri, yemeklerini daha lezzetli yapmak için tuz kullanıyor. Biberle beraber mevsim hamburgerlerinde eşleşen tuz, ekmekte, et ürünlerinde ve peynirde kullanılan başlıca katkı maddesidir. Bazı firmaların menülerinde 1,15 gram tuz bulunuyor.

Birçok sağlık uzmanı çok fazla tuz yenmemesi gerektiği konusunda halkı uyarıyor. Çünkü fazla

tuzlu yiyeceklerle yüksek kan basıncı arasında bir ilişki olduğu açıklanıyor. Yetişkinler için günlük 6 gram, 7-10 yaş arası çocuklar için günlük 5 gram ve 4-6 yaş arası çocuklar için ise 3 gram tuz tüketimi öneriliyor.

7. Karamel Renk: Renk katkı maddeleri, yiyeceğin öz rengini korumak, renk değerini artırmak ya da renk doğal olarak bulunmadığında ekleniyor. En yaygın renk katkı maddeleri: Yellow No. 5, Yellow No. 6 and Red No. 40. Bir kaynağa göre, jöle ve hamur işlerinde kullanılan Red No. 40, Amerika'da kullanılan en yaygın gıda boyasıdır. Yellow 5 ve 6 ise peynirlere, pudinglere ve turta malzemelerine ve alkolsüz içeceklerle altın parlaklığını veren diğer boyalardır. Ancak, fast-food menülerini incelediğimizde karamel rengin daha yaygın kullanıldığı görülüyor. Ancak karamel rengin ürünün lezzetinde

hiçbir etkisi bulunmuyor.

8. Yüksek Fruktozlu Mısır Şurubu:

1957 yılında iki bilimadaminin geliştirdiği yüksek fruktozlu mısır şurubu, konserve yiyeceklerde, kek ve bunun gibi ürünlerde, ketçaplarda (bir yemek kaşığı ketçapta bir çay kaşığı bulunuyor) dondurmalarda, pastillerde, reçellerde ve birçok başka yiyecek maddesinde kullanılırken, diğer benzeri madde ise alkolsüz içeceklerde (kola, soda vb.) bulunuyor.

Üreticiler, 3 adet enzimin de genetiğiyle oynayarak yüksek sıcaklığa dayanıklı hale getiriyorlar. Böylece yediğimiz içtiğimiz her şeye (pastaneden aldığımız baklava ve kola da dahil) genetiğiyle oynanmış bu sözde şekeri bol bol katıyorlar, çünkü normal şekere göre çok ucuz.

Gıdalarda yoğun olarak kullanılmaya başlandığı 1980' den itibaren Amerika'da obezlik

neredeyse 4'e katlandı. Baskılara boyun eğmeyen pek çok bilim adamı bu yükselen obezliğin en büyük suçlusu olarak bu maddeyi gösteriyor.

9. Sitrik asit: Tuz yüzyıllardır etleri ve balıkları korumak için kullanılıyor. Gıda uzmanları ve üreticiler diğer kimyasalların da koruyucu olduklarını keşfettiler. Limon, greyfurt gibi birçok meyvede doğal olarak bulunan sitrik asit, bunlardan biri. Gıdaların ve çeşitli organik maddelerin dayanıklılığını arttırmak için ve bazı alkolsüz içeceklere tat vermek için kullanılan sitrik asitten, şekerleme ve ilaç yapımında da yararlanılıyor. Sonuç olarak sitrik asitin herhangi bir yan etkisi bulunmuyor.

YAVUZHAN KAYABAŞ

10 A

PERİYODİK TABLO

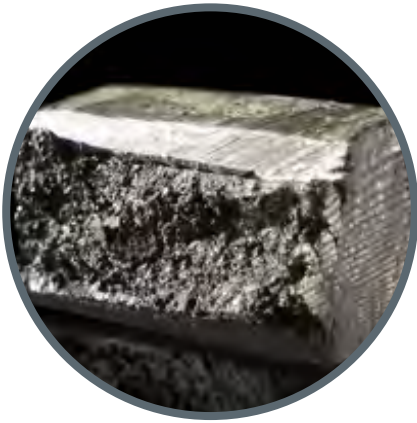
Periyodik tablonun tarihi, elementlerin keşfine dayanmaktadır. İlk elementin keşfi bir tüccar olan Henning Brand'ın adi taşlarla altın keşfetmeye çalışmasıyla olmuştur. Bu element fosfordur. Ve bununla beraber ardından birçok bilim insanı periyodik tablo ile ilgili çalışmalara başlamıştır. Antonie Laurent de Lavoisier metaller ve ametaller diye ikiye ayırmıştır ve keşfedilen elementleri sıralamıştır. Döbereiner, elementlerde benzer özelliklerde olanları gruplandırmayı denemiştir, Mendeleyev ise şu anda kullanmakta olduğumuz periyodik

tabloya çok yakın bir tablo düzenlemiştir. Henry Moseley periyodik tabloya küçük ama çok önemli bir dokunuş yapmıştır.

Atom numarası ile X-ışınları arasında ilişki yakalamıştır. Böylece periyodik tablo kütle numarasına göre değil atom numarasına göre sıralanmıştır.

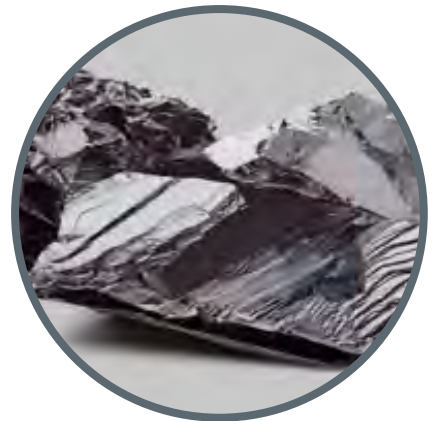
Bu şekilde günümüze kadar gelen bir cetvel oluşmuştur. Peki kimyada da işimize yarayan bu

tablodaki elementlerin birkaçının günlük hayatımızdaki önemini, amacını ve işlevini öğrenmeye ne dersiniz?

Samaryum, nadir toprak elementleri arasında bulunan elementlerdendir. Mütevazı uygulamaları olan samaryum, yaygın olarak mıknatıslarda ve aydınlatma sistemlerinde kullanılır. Bazı kanser türlerinin tedavisinde de faydalanan bir element olan samaryum, yüksek manyetik özellikleri sebebiyle tercih edilen metaller arasında yer alır.

Kadmiyum, 1800'lü yılların başında keşfedilen bir elementtir. Almanya-Hannover'de bazı eczacılar "kadmia" adı verilen çinko karbonatın doğal bir formunu ısıtarak çinko oksit elde etti. Bu sırada elde edilen maddenin renksizleştiği fark edildi. 1817 yılında Göttingen Üniversitesi kimyagerlerinden Friedrich Stromeyer, bu sorunu incelediğinde renk değişimine belirsiz bir maddenin yol açtığını tespit etti.

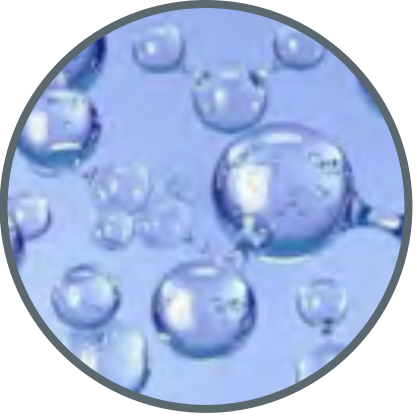

1808 yılında İngiliz Kimyager Humphry Davy tarafından eritilmiş barit mineralinin elektrolizi yöntemi ile baryum ile kez izole edildi. Baryum sülfat, 1908 yılında sindirim sisteminin x ışını görüntülenmesinde radyokontrast madde olarak kullanıldı.

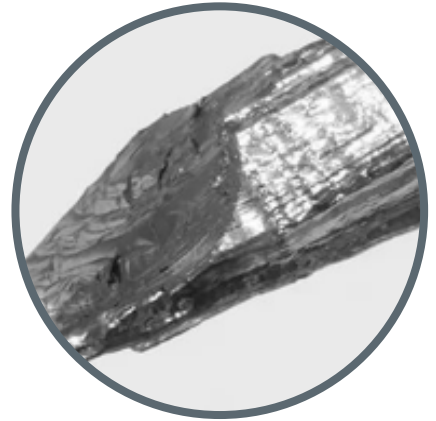
1926 yılından itibaren petrol ve doğalgaz aramalarında kullanılmaya başlandı.

Helyum, tamamen asal, havadan hafif, küçük moleküler yapısı olan ancak yüksek moleküler enerjisi olan, sıvılarda çözünmeyen ve sıvı hali bilinen en soğuk madde olan bir gazdır.

Hidrojen, yüksek sıcaklıklar ve basınç altında herhangi bir rengi kokusu, olmayan bir elementtir. Hidrojen elementi aslında günümüzde gaz olarak bilinir. Bu gazın en büyük özelliklerinden biri çok şiddetli bir yanıcı madde olmasıdır.

Europiyum, kalsiyum, toryum, seryum ve diğer nadir element fosfatlarının bir karışımı olan monazit kumundan elde edilir. Evropiyum çok geniş bir kullanım alanına sahip değildir. Renkli televizyonlar için kırmızı fosfor yapmak için itriyum oksit ile birlikte kullanılır. İyi bir nötron emicisi olduğu için de nükleer reaktörlerde kullanılmaya uygun bir elementtir.

Mendelevyum, doğada bulunmayan radyoaktif nadir toprak elementidir. Aktinit serisinin bir üyesidir. Birçok özelliği belirlenememiştir. Transuranyum (uranyum ötesi) elementlerin dokuzuncusu, transfermiyum (fermiyum ötesi) elementlerin ilkidir. Özelliklerinin birçoğu bilinmiyor. Adını periyodik tabloyu keşfeden ünlü Rus kimyager Dimitri Mendeleyev'den almıştır.

BİLİYOR MUSUNUZ? KUTUP IŞIKLARI NEDİR?

Kutup Işıkları veya Kutup Aurorası olarak adlandırılan bu doğal görsel şölen, yeryüzünün manyetik alanı ile Güneş'ten gelen yüklü parçacıkların etkileşime girmesi sonucu ortaya çıkmaktadır. Kutup bölgelerinde görülen bu olaya, kuzey enlemlerde Aurora Borealis veya kuzey ışıkları, güney enlemlerinde Aurora Australis olarak adlandırılır. Sadece belli zamanlarda 60 ve 72 kuzey ve güney enlemleri arasında görülebilir.

Aurora kelimesi Roma Şafak Tanrısı'ndan gelmektedir. Orta Çağ'da Avrupalılar auroraların Tanrı'dan gelen bir işaret olduğunu öne sürmüşlerdir. Kri halkı (Kanada'da yaşayan Algonkin halkı) bu auroralara "Ruhların Dansı" ismini vermişlerdir.

Genellikle gece gözlemlenen kutup ışıkları iyonosferde yani elektromanyetik dalgaların iletilmesi için gerekli olan iyonların ve elektronların serbest şekilde bulunduğu alanda meydana gelir.

Kutup Işıkları'nı izlemek için ideal olan bölge Kuzey Grönland'daki "Aurora Oval" olarak isimlendirilen bölgedir, jeomanyetik kutup boyunca uzanır. Bununla birlikte İzlanda, Grönland, Kuzey İskandinavya, Kuzey Sibirya ve Kuzey Amerika'nın kuzeyinde yıl boyunca izlenebilir.

www.arel.k12.tr

Merkez Mahallesi, Selahattin Pınar Sokak, No:3, 34197 Yenibosna - Bahçelievler / İstanbul
Tel: (0212) 550 49 30 (pbx) - 630 35 05 (4 hat) **Faks:** (0212) 550 77 82 **E-posta:** arel@arel.k12.tr